

MINISTERSTVO FINANCÍ

Odbor Provoz ICT

Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

11/2019

Listopad

Finanční a ekonomické

INFORMACE

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. L. Horáčková, Bc. I. Janoušková,
Mgr. J. Machonský, Bc. H. Nováková,
PhDr. L. Tvrdá, Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Provoz ICT,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 29. 11. 2019

Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)

[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. L. Horáčková, Bc. I. Janoušková,
Bc. H. Nováková, PhDr. L. Tvrdá,
Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám listopadové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí obvyklý souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům najdete přehledový článek „Výročí konání Brettonwoodské konference: budoucnost Mezinárodního měnového fondu, Světové banky i globální spolupráce jako takové“, který věnuje pozornost článkům a komentářům věnujícím se odkazu zmíněné konference ve vztahu k aktuálnímu dění ve světě. Období po Bretton Woodu komentátoři vesměs považují za úspěšné a většina tehdejších myšlenek a závěrů platí i v současnosti. Ovšem stupňování rivality mezi USA a Čínou, protekcionismus, růst nerovnosti ve společnosti, či budoucnost mezinárodních finančních institucí a měnového systému, představují podle komentátorů jedny z největších výzev 21. století.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda
vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Na počátku listopadu povolila EU České republice používat všeobecný mechanismus přenesení daňové povinnosti (reverse charge):

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019D1903&from=GA>

Publikováno na webu MF

Makroekonomická predikce - listopad 2019:

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/makroekonomicka-predikce/2019/makroekonomicka-predikce-listopad-2019-36582>

Fiskální výhled ČR - listopad 2019:

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/fiskalni-vyhled/2019/fiskalni-vyhled-cr-listopad-2019-36587>

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 1. 11. 2019 – 30. 11. 2019 se tentokrát věnuje tématu:

Společné pojištění vkladů

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

Vánoční provoz v Odborné knihovně MF

Rádi bychom Vás upozornili, že v pátek 20. 12. 2019 bude Odborná knihovna MF otevřena pouze do 12:00 a ve dnech 23. - 31. 12. 2019 bude Odborná knihovna MF uzavřena. Děkujeme za pochopení.

Ostatní služby v oblasti informační podpory poskytované oddělením 5904 - Informační podpora a knihovna zůstávají zachované. V případě urgentní potřeby lze i v období Vánoc zaměstnance Odborné knihovny MF kontaktovat e-mailem: knihovna@mfcr.cz nebo telefonicky: 257 042 588.

O B S A H

Podrobně k tématům.....	5
Výročí konání Brettonwoodské konference: budoucnost Mezinárodního měnového fondu, Světové banky i globální spolupráce jako takové.....	5
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	8
Daně.....	10
Ekonomické vědy. Ekonomie.....	18
Finance. Bankovníctví. Měnový systém.....	19
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	24
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace.....	25
Obchod. Cla. Mezinárodní finance.....	26
Podnik a podnikání.....	26
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	27
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství.....	28
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé.....	28
Právo.....	29
Statistika. Demografie. Sociologie.....	35
Účetnictví.....	35
Veřejná správa.....	37
Veřejné finance. Rozpočet.....	38
Životní prostředí.....	39
Ostatní.....	40
Přehled nových knih.....	44

Výročí konání Brettonwoodské konference: budoucnost Mezinárodního měnového fondu, Světové banky i globální spolupráce jako takové

Mgr. Ing. Taťána Dudáčková

Oddělení 5904, Informační podpora a knihovna

Na počátku letošního července uplynulo 75. výročí od doby, kdy se konala Brettonwoodská konference, oficiálně Měnová a finanční konference Spojených národů (*United Nations Monetary and Financial Conference*), již se zúčastnilo několik stovek představitelů ze 44 zemí světa. Cílem konference, která proběhla 1. – 22. Července 1944, bylo vytvoření pravidel, na základě nichž měl být vybudovaný poválečný mezinárodní měnový systém, založený na hospodářské spolupráci a liberalizaci obchodu. Na konferenci v Bretton Woods byla dále zřízena Světová banka spolu s Mezinárodním měnovým fondem¹. V souvislosti s výročím a s aktuálním děním ve světě, kdy dochází v oblasti zahraničního obchodu k posilování protekcionismu, si komentátoři v tisku i různí odborníci kladou otázky, jakou budoucnost má před sebou současný mezinárodní měnový systém, zda je role Světové banky a Mezinárodního měnového fondu relevantní dnešní době a zda je návrat ke spolupráci v bretonwoodském duchu ještě reálný.

Názory na nutnost globální spolupráce

Řada z výše zmíněných témat byla diskutována v příspěvcích obsažených ve speciálním sborníku *Revitalizing the Spirit of Bretton Woods: 50 Perspectives on the Future of the Global Economic System*², který vyšel v červenci 2019. Součástí sborníku je celkem 50 příspěvků rozdělených do několika tematických okruhů, konkrétně:

- Duch Bretton Woodu: minulost, současnost a budoucnost
- Vedení bretonwoodských institucí
- Mezinárodní spolupráce a změna systému
- Vyvíjející se globální hospodářská a finanční architektura
- Mezinárodní rozvojové banky v nových rozvojových podmínkách
- Světový obchod a budoucnost Světové obchodní organizace
- Činitelé změn
- Budoucnost Brettonwoodského výboru (*Bretton Woods Committee*)

Mezi autory článků se objevuje celá řada známých jmen, jako např. Christine Lagarde (bývalá generální ředitelka Mezinárodního měnového fondu a nová prezidentka Evropské centrální banky), Paul A. Volcker (předseda rady guvernérů Federálního rezervního systému USA v letech 1979-1987), italský ekonom Lorenzo Bini Smaghi či profesor ekonomie John B. Taylor. K některým z příspěvků se objevily i reakce v tisku.

Na sborník odkazuje ve svém příspěvku *Martin Wolf on Bretton Woods at 75: global co-operation under threat*³ mj. komentátor deníku Financial Times Martin Wolf. Wolf cituje některé z esejí obsažené ve sborníku, zejména ale vyjadřuje názor, že pokud svět nebude schopný dodržet závazek spolupráce vycházející z Brettonwoodské konference, nebude zároveň schopný se vypořádat s novými výzvami a udržet pokrok. Z ekonomického hlediska lze období po Bretton Woodu považovat za úspěšné, a to i přes zánik bretonwoodského měnového systému, vysokou inflaci v 70. letech a finanční liberalizaci, která způsobila vlny bankovních šoků. Nejvýznamnější výzvy do budoucna představují

¹ U. S. DEPARTMENT OF STATE. Archive. The Bretton Woods Conference, 1944. *U.S. Department of State* [online]. 2001-2009 [cit. 2019-10-15]. Dostupné z: <https://2001-2009.state.gov/r/pa/ho/time/wwii/98681.htm>.

² THE BRETON WOODS COMMITTEE. *Revitalizing the Spirit of Bretton Woods: 50 Perspectives on the Future of the Global Economic System* [online]. July 2019 [cit. 2019-10-15]. Dostupné z: <https://www.brettonwoods.org/BW75/compendium-release>.

³ WOLF, Martin. Martin Wolf on Bretton Woods at 75: global co-operation under threat. In: *FT.com* [online]. July 10, 2019 [cit. 2019-10-15]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/e82a1f48-a185-11e9-a282-2df48f366f7d>.

odklon od americké dominance a vzestup Číny a posilování nacionalismu a protekcionismu. Na rozdíl od dřívějších jsou nyní vůči světové hospodářské integraci podezřívaví zejména občané z rozvinutých zemí. Wolf dále cituje výrok Henryho Morgenthaua, ministra financí USA v době Brettonwoodské konference, jenž uvedl, že „nejmoudřejším a nejefektivnějším způsobem, jak chránit národní zájmy, je mezinárodní spolupráce“. Názory nynějšího amerického prezidenta Donalda Trumpa jsou přesně opačné, Martin Wolf se však názorově jednoznačně kloní na stranu Henryho Morgenthaua.

Ve svém dalším příspěvku *The case for sane globalism remains strong*⁴ tentýž komentátor píše, že do budoucna neexistuje jiná alternativa než myslet a jednat globálně, to nicméně neznamená totéž, co „laissez faire“. Je třeba najít rovnováhu mezi obavami a požadavky lidí na místní, národní, regionální a celosvětové úrovni. Řada problémů (např. zvyšující se nerovnosti ve společnosti) je mylně připisována imigraci a dovozu zboží ze zahraničí, přičemž jiné jejich možné příčiny, jako např. technologický pokrok, jsou opomíjeny. Spolupráce na globální úrovni je podle Wolfa jedinou možností, jak poskytovat globální veřejné statky, mezi které patří např. otevřená a stabilní světová ekonomika, mír či ochrana životního prostředí.

Jean-Marc Vittori v článku *Réinventer l'espoir de Bretton Woods*⁵ připomíná, že doba dominance Spojených států pominula a k uspořádání světa po Brettonwoodské konferenci se už nelze vrátit. Je třeba vymyslet nové uspořádání, ve kterém budou různé mocnosti schopné spoluexistovat v míru. Na příkladu Evropy v uplynulých staletích je vidět, jak je něco takového obtížné. To, že se podařilo vytvořit Evropskou unii, však může i přes nedokonalosti tohoto uskupení dodávat jistou naději.

Také ekonom Dani Rodrik, dlouhodobě upozorňující na rizika plynoucí z tzv. hyperglobalizace, v rozhovoru „*Weltwirtschaft hat keinen Anker*“⁶ tvrdí, že s brettonwoodskými ideály se svět rozloučil už v 90. letech, tedy dávno před zvolením Donalda Trumpa prezidentem USA. Původní cíle (plná zaměstnanost, inkluzivní hospodářský růst⁷, spravedlivé rozdělení příjmů ve společnosti) se stále častěji musí podřizovat potřebám investorů. Brettonwoodské principy se podle Rodrika staly obětí svého vlastního úspěchu – prostřednictvím liberalizace ekonomik ostře posílila moc bank a nadnárodních koncernů. Integrace světové ekonomiky se stala hlavním cílem hospodářské politiky, na sociální dopady se však zapomnělo. Vybudování „nového brettonwoodského systému“, který by byl schopný vypořádat se s problémem klimatických změn a ekonomického nacionalismu, bude obtížné kvůli rivalitě mezi USA a Čínou. Rodrik za vhodné řešení do budoucna považuje akceptování existence různých hospodářských systémů vedle sebe a nevmešování se do záležitostí jiných států. V některých oblastech (problematika migrace či klimatických změn) je však podle něj nadnárodní regulace nezbytná.

Brettonwoodské instituce a jejich budoucnost

Tím, jak by se měly vyvíjet brettonwoodské instituce (Světová banka a Mezinárodní měnový fond), se zabývá redakční komentář Financial Times *Bretton Woods twins need to keep adapting*⁸. S tím, jak Spojené státy, bývalá „kotva globálního multilateralismu“, během prezidentství Donalda Trumpa zcela přehodnotily svůj přístup, budou muset obě instituce a zejména Světová banka dokázat svoji nepostradatelnost. Mezinárodní měnový fond má před sebou jednodušší úkol, protože si byl nucen svou novou úlohu najít už po pádu systému fixních měnových kurzů. I přes různé kritiky se zatím nenašel jiný subjekt, který by byl schopný MMF zastoupit, ať už co se týče zkušeností či ochoty být politicky neoblíbený, když je to nutné. Světovou banku čeká obtížnější úkol, hlavně kvůli tomu, že se

⁴ WOLF, Martin. The case for sane globalism remains strong. In: *FT.com* [online]. July 16, 2019 [cit. 2019-10-15]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/ade39e66-a6dc-11e9-b6ee-3cdf3174eb89>.

⁵ VITTORI, Jean-Marc. Réinventer l'espoir de Bretton Woods. *Les Echos*. Jul 22, 2019. ISSN 0153-4831. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

⁶ RODRIK, Dani a RIECKE, Torsten. „Weltwirtschaft hat keinen Anker“. *Handelsblatt*. 2019, 120, 6-7. ISSN 0017-7296. Dostupné také v archivu Handelsblatt po přihlášení z: https://archiv.handelsblatt.com/document/HB_AB7EA6CC-6265-4085-B0D2-6A22E1C79FC6%7CHBPM_AB7EA6CC-6265-4085-B0D2-6A22E1C79FC6.

⁷ Inkluzivní růst znamená, že „výnosy z hospodářského růstu plynou pokud možno všem lidem ve společnosti“. Forma, v jaké k tomu může docházet, může být různá. Více viz DAS PROGRESSIVE ZENTRUM. Worum es geht. *Inklusives Wachstum* [online]. 2017? [cit. 2019-11-19]. Dostupné z: <https://inklives-wachstum.de/>

⁸ THE EDITORIAL BOARD. Bretton Woods twins need to keep adapting. In: *FT.com* [online]. July 17, 2019 [cit. 2019-10-15]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/7b4e915e-a7b8-11We9-984c-fac8325aaa04>.

objevily jiné zdroje financování. Objevily se sice snahy o změnu (poskytování financí na řešení migrace či dopadů klimatických změn), nyní nový prezident⁹ chce nicméně instituci vrátit spíše k jejím kořenům, tj. k financování národních programů. To je podle Financial Times chyba. Obě instituce se musí vyvíjet, aby byly schopné do budoucna přežít. Případná ztráta obou „brettonwoodských dvojčat“ by byla citelná.

S názorem, že se brettonwoodské instituce musí vyvíjet, souzní i Kyungjin Song ve své reakci **World Bank and IMF must strive to remain relevant**¹⁰. Autor dodává, že instituce musí sloužit celému světu, a ne hrstce vybraných zemí a jejich zájmům. Jak Mezinárodní měnový fond, tak Světová banka musí zabránit zneužívání svého jména k politickým účelům. MMF dále musí posílit svůj dohled nad světovou ekonomikou a trhy prostřednictvím spolupráce s dalšími institucemi, a to tak, aby zabránil další krizi, popř. zmínil její dopady. Změnit by se měl i způsob výběru vedoucích představitelů obou institucí.

Na jeden z příspěvků výše citovaného sborníku reaguje Gillian Tett v článku **The business case against Bretton Woods**¹¹. Autorku konkrétně zaujala esej Myrona Brillianta a Garyho Litmana z Americké obchodní komory s názvem **Better Business with Bretton Woods**¹², v níž oba odborníci vyjadřují svá přesvědčení, že brettonwoodské instituce nejsou schopny řešit nové výzvy, natožpak zabránit další krizi. Pro podniky je podle nich stále těžší zorientovat se v tom, jaká instituce je odpovědná za jakou oblast – navenek se může zdát, že si instituce navzájem konkurují. Podle Tett by bylo snadné smést tyto komentáře ze stolu s tím, že odrážejí nyníjší antiglobalistický postoj Trumpovy administrativy, tak tomu ovšem není: Americká obchodní komora ve skutečnosti globalizaci podporuje, a to do té míry, že se sama již ocitla v hledáčku kritiky amerického prezidenta. Jak tedy reagovat na kritiku brettonwoodských institucí? Tett připomíná loňský návrh Tharmana Shanmugaratnama, singapurského politika a ekonoma, podle kterého není nejlepší reakcí na nyníjší situaci a vývoj úplné opuštění brettonwoodských ideálů, nýbrž spíše jejich přizpůsobení moderní době. Bránit samotné instituce naopak nutné není – spolupráce v budoucnu by mohla probíhat spíše prostřednictvím propojených národních a regionálních platform specializovaných na řešení konkrétních problémů. Podle Tett by tento návrh mohla ocenit i Čína, která je podle ní poněkud podezřívavá vůči Mezinárodnímu měnovému fondu. Autorka dále oceňuje, že byl ve výročním sborníku otisknut i kritičtější názor.

Naopak Jeronim Capaldo, který na komentář Gillian Tett zareagoval v dopise **The Bretton Woods system was derailed by its pro-business agenda**¹³, si myslí, že původní úkoly brettonwoodských institucí (dosahování plné zaměstnanosti, finanční stability a vyrovnaného obchodu) byly upozaděny právě tehdy, když brettonwoodské instituce začaly ve větší míře hájit zájmy velkých podniků. Brettonwoodské instituce mají podle něj mnoho nedostatků, neschopnost propagace zájmů podnikového sektoru mezi ně ovšem nepatří. Větší prostor by naopak měla dostat např. odborová hnutí.

Jednou z oblastí, ve které by se Mezinárodní měnový fond a Světová banka měly zlepšit, je podle názoru spoluzakladatele organizace Transparency International Franka Vogla vyjádřeném v článku **The IMF and World Bank need a tougher anti-corruption agenda**¹⁴ protikorupční agenda. Obě instituce sice mají zavedeny protikorupční programy, nyní by se ale tato opatření měla dostat do popředí. Ilegální finanční toky mohou podle Vogla narušit stabilitu finančního systému. Slabinou účinnosti některých programů jsou nedostatky v oblasti vymáhání práva. Mezinárodní měnový fond pomohl

⁹ David R. Malpass, který nastoupil v dubnu 2019 – viz <https://president.worldbankgroup.org/>.

¹⁰ SONG, Kyungjin. World Bank and IMF must strive to remain relevant. In: *FT.com* [online]. July 19, 2019 [cit. 2019-10-15]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/2dbf9582-a948-11e9-984c-fac8325aaa04>

¹¹ TETT, Gillian. The business case against Bretton Woods. In: *FT.com* [online]. July 25, 2019 [cit. 2019-10-15]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/5de5f756-aed4-11e9-8030-530adfa879c2>.

¹² BRILLIANT, Myron a LITMAN, Gary. Better Business with Bretton Woods. In: *Revitalizing the Spirit of Bretton Woods: 50 Perspectives on the Future of the Global Economic System* [online]. July 2019 [cit. 2019-10-15]. Dostupné z: https://view.flipdocs.com/?ID=10025597_345534#102.

¹³ CAPALDO, Jeronim. The Bretton Woods system was derailed by its pro-business agenda. In: *FT.com* [online]. July 30, 2019 [cit. 2019-10-15]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/6a298ff8-aa21-11e9-b6ee-3cdf3174eb89#comments-anchor>.

¹⁴ VOGL, Frank. The IMF and World Bank need a tougher anti-corruption agenda. In: *FT.com* [online]. August 19, 2019 [cit. 2019-10-15]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/db9f5d9c-c052-11e9-9381-78bab8a70848>.

prosadit soudní reformy na Ukrajině – podobné reformy by bylo vhodné podpořit i v jiných zemích. Příležitostí k větší podpoře programů proti korupci je změna ve vedení obou brettonwoodských institucí i letošní výročí.

K tématu brettonwoodských institucí se vyjádřila v červenci pro Mladou frontu Dnes i česká ekonomka Hana Lipovská. V článku *Kdo zavře dveře v MMF*¹⁵ projevuje názor, že brettonwoodské instituce ztratily původní smysl své existence a že při vykonávání svých nynějších úkolů (tvorba ekonomických prognóz, půjčky zemím s hospodářskými problémy) stejně nejsou příliš úspěšné. Podle Lipovské je tak otázkou, zda by nové vedení institucí nemělo jejich činnost spíše ukončit.

Budoucnost mezinárodního měnového systému

S výročím Brettonwoodské konference se pojí i téma mezinárodního měnového systému, jeho nynějších problémů a úlohy dolaru. Tématu se věnoval mj. magazín The Economist v příspěvku *Into the woods*¹⁶. Článek nejprve připomíná vývoj měnových systémů v průběhu uplynulého staletí a zánik Brettonwoodského měnového systému v r. 1971, následně ale také diskutuje o slabinách současného měnového systému. Dominance amerického dolaru neskončila – v dolarech stále probíhá většina světového obchodu. Rozvojové země (mj. Čína) se naučily vytvářet si dolarové rezervy ve značném objemu. Spojené státy se potýkají s obřími a trvalými deficity běžného účtu platební bilance a jejich spotřeba je financována půjčkami z rozvojového světa. Systém nikdy nebudil dojem stability a část ekonomů se po roce 2000 obávala ztráty důvěry v dolar ze strany investorů, kolapsu měny a související globální krize. To, že škody způsobené deindustrializací vyvolají spíše nedůvěru v globalizaci mezi politiky, se tolik neočekávalo. S rostoucí integrací evropských ekonomik a vzestupem Číny se objevila naděje na vznik „multipolárního světa“, dluhová krize však poškodila důvěru v euro a zpomalení hospodářského růstu v Číně oslabilo zájem o tamní měnu renminbi. Mezinárodní měnový systém se nyní nachází ve velmi zranitelné pozici, přičemž dostupnost jeho alternativ se vytrácí. To, že by mohlo dojít k situaci podobné 30. letům 20. století (koloběh konkurenční devalvace a zavádění cel a vznik soupeřících hospodářských bloků) je sice nyní možná těžko představitelné, nicméně ne již zcela nemyslitelné, jako tomu bylo kdysi.

Pro vznik nového mezinárodního měnového systému, který by nahradil dolar, se vyslovil guvernér Bank of England Mark Carney ve svém projevu na srpnovém setkání centrálních bankéřů v americkém Jackson Hole. Shrnutí původního více než dvacetistránkového projevu *The Growing Challenges for Monetary Policy in the current International Monetary and Financial System*¹⁷ se objevilo v deníku Financial Times pod názvem *Mark Carney calls for global monetary system to replace the dollar*¹⁸. Podle Carneyho by měl být nový systém založený na větším počtu světových měn a měl by odstranit potřebu rozvojových zemí shromažďovat zásoby amerických dolarů. Slabinou nynějšího systému je zranitelnost ekonomik různých zemí vůči výkyvům dolaru, a to i tehdy, pokud tyto země se Spojenými státy přímo neobchodují. Státy se zásobují dolary, což vede k nadměrným úsporám a nízkému hospodářskému růstu ve světě. V krátkodobém časovém horizontu se žádné zásadní řešení nenabízí, ve střednědobém časovém horizontu by ale pomohlo, kdyby MMF vytvořil speciální fond pro vypořádávání se s náhlými kapitálovými odlivy. Rozproštění nákladů mezi všech 189 členských zemí MMF je podle Carneyho mnohem efektivnější, než když se jednotlivé země snaží pojistit se vlastními zásobami dolarů. V dlouhodobém horizontu by pak měl být vytvořený nový měnový systém, který by např. mohl využívat digitální měny centrálních bank.

¹⁵ LIPOVSKÁ, Hana. Kdo zavře dveře v MMF. *Mladá fronta*. 22.7.2019. ISSN 1210-1168. Dostupné také ze sítě resortu MF v Aktivních novinách z: <http://noviny.mfcr.cz/news/2019/07/22/m167a09a.htm>.

¹⁶ Into the woods. *The Economist*. 2019, 432(9156), 59. ISSN 0013-0613. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

¹⁷ CARNEY, Mark. The Growing Challenges for Monetary Policy in the current International Monetary and Financial System. In: *Bank of England* [online]. 23 August 2019 [cit. 2019-10-16]. Dostupné z: <https://www.bankofengland.co.uk/speech/2019/mark-carney-speech-at-jackson-hole-economic-symposium-wyoming>.

¹⁸ GILES, Chris. Mark Carney calls for global monetary system to replace the dollar. In: *FT.com* [online]. August 23, 2019 [cit. 2019-10-16]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/a775b55a-c5c2-11e9-a8e9-296ca66511c9>.

V tomto článku byly představeny různé dílčí okruhy témat, které se v souvislosti s letošním výročím Brettonwoodské konference objevily v tisku a jejichž podrobný rozbor přesahuje rámec tohoto článku. Jednotlivá témata se však navzájem prolínají, což lze ukázat na příkladu poklesu zájmu o dolar jako rezervní měny ze strany centrálních bank. Podle některých analytiků je jednou z příčin nynější směřování zahraničněobchodní politiky v USA.¹⁹

¹⁹ SZALAY, Eva a SMITH, Colby. Why central banks are edging away from the dollar. In: *FT.com* [online]. October 9, 2019 [cit. 2019-11-06]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/45d2ae3e-e6ab-11e9-9743-db5a370481bc#comments-anchor>.

Daně

Florencia Fernández Sabella

Argentina's new controlled foreign company rules following the OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting project

Nová argentinská pravidla pro ovládané zahraniční společnosti vycházející z projektu OECD/G20 BEPS

Bulletin for international taxation, Vol. 73, (2019) No. 9, p. 442-450

Článek představuje hlavní rysy změn ustanovení o ovládaných zahraničních společnostech (CFC pravidla) vycházející z nového zákona o reformě daní v Argentině. Zaměřuje se na změnu úpravy daně z příjmů právnických osob z pohledu praxe a hodnotí, zda je nová legislativa v souladu se závěrečnou zprávou Akce 3 projektu BEPS. Akce 3 doporučuje zavedení efektivních pravidel pro zdanění ovládaných zahraničních společností a stanoví, že zisky ovládané zahraniční společnosti mohou být připsány její mateřské společnosti sídlící ve státě uplatňujícím CFC pravidla a zdaněny v rámci této společnosti stejným způsobem jako její vlastní zisky. Autorka rozebírá problematiku pasivních zisků, definici daňových rájů a zápočet zahraniční daně z příjmů. Upozorňuje také na některé nevyjasněné situace, které vznikají v souvislosti s novými argentinskými CFC pravidly. - Poznámky.

Vivien Polok

Aufspaltung von Lieferung und Transportleistung im B2C-E-Commerce : einige Überlegungen zur Ortsbestimmung in praktischen Anwendungsfällen

Oddělení dodávky a přepravy v B2C elektronickém obchodování : několik úvah k určování místa plnění na základě případů z praxe

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 68, (2019) Nr. 18, S. 681-685

Článek se zabývá praxí tzv. decouplingu v elektronickém obchodování, které nastává, když jsou dodávka objednaného zboží a jeho přeprava zákazníkovi odděleny a probíhají nezávisle na sobě. Autorka se soustředí zejména na případ Německa, které se na žebříčku zemí s největším očekávaným obratem z e-commerce v r. 2018 umístilo na 5. místě. Jelikož produkty prostřednictvím elektronických platforem kupují převážně lidé žijící mimo území Německa, je důležité vzít v potaz i záležitosti týkající se problematiky DPH v souvislosti s přeshraniční přepravou. S pomocí případů z praxe článek popisuje dosavadní postupy a interpretace Spolkového finančního dvora, stejně jako dva případy soudního řízení před Evropským soudním dvorem. Příslušná rozhodnutí považuje autorka v této věci za vysoce relevantní, nicméně poukazuje na dosud přetrvávající problém dvojího zdanění, které se v souvislosti s decouplingem objevuje. - Poznámky.

Heinrich Fleischer, Leon Keul

Brexit: Praxisprobleme der GrESt

Brexit: praktické problémy spojené s daní z převodu nemovitostí

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 37, S. 2039-2044

Autor se zabývá možnými právními dopady tzv. tvrdého brexitu na daň z převodu nemovitostí, a to zejména ve spojitosti s britskými kapitálovými společnostmi se sídlem v Německu. Článek popisuje dosavadní německé právní úpravy, které byly pro případ neřízeného odchodu Velké Británie z EU připraveny, a přichází s návrhy nové legislativy. Situace kolem brexitu je stále nejasná a možnost odchodu bez dohody je i nadále reálná. Autor toto bere v úvahu a uvažuje situaci, kdy by k tvrdému brexitu opravdu došlo, a posuzuje jeho možné následky. Věnuje se zejména právní rovině německé daňové legislativy a platnosti tzv. Konzern-Klausel (tedy skupinové doložky) pro britské kapitálové společnosti. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M10.

Michal Tuláček

Co je daňově optimalizační schéma?

Daně a finance, Sv. 27, (2019) č. 1-2, s. 4-8

V květnu 2018 byla přijata směrnice DAC 6 novelizující směrnici o mezinárodní spolupráci při správě daní. Tato novela upravuje automatickou výměnu oznamovaných přeshraničních uspořádání, aniž by jasně vymezila, co se tímto uspořádáním, resp. daňově optimalizačním schématem, rozumí. Článek

přináší rozbor daňově optimalizačních schémat. Věnuje se vývoji právní úpravy oznamování daňově optimalizačních schémat, vlastnostem těchto oznamovaných schémat a pokusu o vymezení jeho definice na základě analýzy směrnice DAC 6. Autor také uvádí příklady toho, co by mohlo být daňově optimalizačním schématem. Uzavírá, že v souvislosti se zkoumaným pojmem lze očekávat zásadní problémy v právní a daňové praxi a že se pojem stane předmětem řady předběžných otázek, protože až judikatura SDEU může poskytnout definitivní odpověď na to, čeho se vlastně směrnice snaží dosáhnout. - Poznámky.

By Joana Naritomi

Consumers as tax auditors

Spotřebitelé jako daňoví auditoři

The American Economic Review, Vol. 109, (2019) No. 9, p. 3031-3072

Rozvinuté země mají ve srovnání s rozvojovými zeměmi obecně vyšší daňové příjmy v poměru k HDP kvůli svým lepším schopnostem vymáhat dodržování daňových povinností. Autorka v článku zkoumá program „Nota Fiscal Paulista“ zavedený v Brazílii, který měl podpořit vykazování obratu ze strany firem. Zákazníci, kteří požadovali od firem při nákupu účtenku, mohli získat slevu na dani či výhru v účtenkové loterii. V článku je zjišťován účinek programu na dodržování daňových povinností ze strany firem (compliance); dále jsou analyzovány mechanismy, prostřednictvím kterých program fungoval, a je zkoumán vliv odměn na účast spotřebitelů. V návaznosti na program vzrostl vykazovaný obrat firem v průběhu čtyř let o 21 %. - Poznámky.

Martin Děrgel

Daňová podpora penzijních produktů

Daně a právo v praxi, Sv. 24, (2019) č. 10, s. 22-29

V úvodu autor představuje typy nepovinných penzijních produktů fungující v Česku a přibližuje strukturu a fungování jednotlivých penzijních pilířů důchodového systému. Poté charakterizuje tři daňové výhody penzijních produktů a podrobněji se zaměřuje na daňový odpočet za příspěvky na penzijní připojištění, pojištění a spoření; daňový odpočet za pojistné na soukromé životní pojištění; příspěvky zaměstnavatele na penzijní produkty; osvobození státních příspěvků a dlouhodobých penzí od daně z příjmů. Problematika je doplněna několika příklady. - Odkaz.

Anna Schultzová, Jaroslava Šepel'ová

Daňová povinnost' ako faktor finančného rizika podnikateľských subjektov

Ekonomické rozhlady, Sv. 48, (2019) č. 2, s. 109-124

Placení daní může představovat pro některé daňové subjekty finanční problém a ovlivňovat jejich finanční toky, resp. likviditu. Při snaze eliminovat vliv daní na finanční situaci podniku se daňové subjekty mohou uchýlovat k nekalým formám činnosti (např. cílené vyhýbání se daňové povinnosti, využití mezer v daňovém právu). Autorky analyzují vztah mezi úvěrovým a daňovým rizikem podnikatelských subjektů na Slovensku. Modelovým způsobem zjišťují vztah daňové povinnosti a úvěrového rizika v podmínkách slovenských společností i vývoj tohoto vztahu ve vybraných odvětvích. Určují, zda jsou dluhy na daních nevyhnutelně spjaty se špatnou finanční situací podniku. Autorky konstatují, že ve zkoumaných podnicích existovaly daňové nedoplatky v součinnosti se zhoršenou finanční situací a vyšší pravděpodobností úpadku. Nemuselo se tedy jednat o cílený daňový únik, ale o důsledek nedostatečného řízení finančních rizik podniku. - Poznámky.

Václav Benda

DPH při intrakomunitárním přemístění zboží

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 27, (2019) č. 12-13, s. 30-37

Přemístění zboží se chápe jako transakce, při níž osoba povinná k dani přemístí obchodní majetek do jiného členského státu pro účely uskutečňování svých ekonomických činností v tomto jiném členském státě. Pojem byl do zákona o DPH doplněn novelou, která má nabýt účinnosti 1.1.2020. Autor nejprve vysvětluje pravidla pro stanovení místa plnění při přemístění zboží a návazně za využití příkladů objasňuje pravidla uplatnění DPH při přemístění zboží z jiného členského státu do tuzemska a naopak. Seznamuje také se specifickým postupem při přemístění zboží do konsignačního skladu. Dále upozorňuje na pravidla pro dodání a pořízení zboží s použitím přemístění zboží v režimu skladu uvnitř

území EU (režim call-off stock), která vycházejí z evropské směrnice č. 2018/1910/EU o harmonizaci a zjednodušení určitých pravidel v systému DPH pro obchod mezi členskými státy. -- Viz také Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále č. 11-12/2019, s. 27-30.

Pavel Běhounek

Elektronická evidence tržeb po novele

Účetnictví v praxi, Sv. 23, (2019) č. 10, s. 4-6

Autor přibližuje novou úpravu evidence tržeb související s novelou č. 256/2019 Sb. zákona o evidenci tržeb. Novela sice jako celek nabývá účinnosti již 1.11.2019, ale nepochybně její nejdůležitější částí je spuštění poslední vlny evidence tržeb s účinností od 1.5.2020. V úvodu je stručně připomenut vývoj elektronické evidence tržeb v ČR. Dále je představeno, koho se evidence tržeb od května 2020 týká, rozšíření výjimek z povinnosti evidovat tržby (§ 12) i specifická situace evidence tržeb v neziskovém sektoru. Následně autor rozebírá nový institut evidence tržeb ve zvláštním režimu (tzv. off-line režim) a uvádí, komu může být evidence tržeb ve zvláštním režimu povolena. -- Viz také čas. UNES č. 10/2019, s. 31-32.

Dominik Králík

Evropský kontext českého a rakouského návrhu digitální daně

Daně a finance, Sv. 27, (2019) č. 1-2, s. 8-12

Zamyšlení nad možnými problematickými aspekty návrhu českého zákona o dani z vybraných internetových služeb (o digitální dani, model DST), který reaguje na dynamický rozvoj služeb digitální ekonomiky a narovnává podmínky v českém daňovém prostředí. Autor analyzuje soulad českého návrhu digitální daně s evropským právem, se zákazem veřejných podpor a se smlouvami o zamezení dvojího zdanění. Konstatuje, že jako vhodnější řešení se jeví novelizace stávajících zákonů upravujících tradiční daně, zejména DPH a daň z příjmů. Přibližuje také rakouský návrh zákona o digitální dani. Takto nastavená rakouská daň by měla být pouhým doplňkem k zákonu o zdanění reklamy. Autor zdůrazňuje, že český návrh digitální daně se od rakouského značně odlišuje. - Poznámky.

Finanční správa přibrzdila, kontroluje méně než dřív

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 9, s. 28-29

Infografika dokládající dynamiku počtu a výsledky daňových kontrol prováděných Finanční správou ČR od r. 2014 do současnosti. Blíže k vývoji počtu daňových kontrol, k počtu podaných trestních oznámení, četnosti kontrol podle zaměření, zajišťování nedoplatků a jejich výši, kontrolám podle výše doměrku a k efektivitě vymáhání daňových nedoplatků. Je uvedeno, že se Finanční správa v poslední době zaměřila především na prověřování nadměrných odpočtů DPH, kontrolu korunových dluhopisů nebo sdílené ekonomiky. Efektivita daňových kontrol roste.

Gabriela Jansová

GAAR v České republice : právní úprava a praktická aplikace

Daně a finance, Sv. 27, (2019) č. 1-2, s. 12-17

S účinností od 1.4.2019 bylo do právního řádu ČR transponováno obecné pravidlo proti zneužívání (GAAR) prostřednictvím nového ustanovení § 8 odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád. Touto transpozicí došlo k situaci, kdy je působnost GAAR vztažena na všechny typy daní a jiné podobné odvody, na které se v procesní rovině vztahuje daňový řád. Autorka přibližuje obecné důvody a okolnosti, které vedly zákonodárce k zavedení GAAR, i možné problematické oblasti v aplikační praxi. Věnuje se věcné a osobní působnosti GAAR a problematice převažujícího účelu vs. hlavního důvodu transakce. Uvádí, že není přesvědčena o tom, že transpozice obecného pravidla proti zneužívání bude výrazným způsobem napomáhat řešení problematiky zneužití práva. Neurčitost daného ustanovení podle ní přinese navýšení sporů mezi správcem daně a daňovými subjekty. - Poznámky.

Verena Göppert

Grundsteuerreform auf der Zielgeraden!?

Reforma daně z nemovitostí v cílové rovině!?

Finanz-Rundschau, Jg. 101, (2019) Nr. 20, S. 955-956

Autorka se zabývá německou daní z nemovitostí a zejména možnostmi její reformy, kterou dlouhodobě pokládá za nutnou. Německý spolkový soud stanovil závaznou časovou lhůtu, v rámci níž musí zákonodárci schválit reformu stávající daňové úpravy, na 31.12.2019. Zejména německé spolkové a obce se zasazují o co nejhladší průběh a schválení potřebných změn, jelikož daně z nemovitostí představují významnou položku jejich příjmů (cca 14 mld. EUR). Článek obsahuje shrnutí dosavadních návrhů a předložených změn, včetně zavedení tzv. daně z nemovitosti C, která by městům a obcím umožnila zavedení zvýšené sazby této daně v lokalitách, jež se dlouhodobě potýkají s problémem nedostupného bydlení. Tato výjimka, kterou obce dlouhá léta prosazovaly, by se však měla vztahovat pouze na dosud nezastavěné pozemky. Závěrem autorka shrnuje, že na cestě k reformě již došlo k významnému pokroku, o finální podobě nicméně stále ještě hovořit nelze, a to např. kvůli nedořešené formě finančního vyrovnání mezi státem a spolkovými zeměmi. - Poznámka.

Martin Děrgel

Nárok na odpočet DPH při registraci a jejím zrušení

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 27, (2019) č. 12-13, s. 13-22

Problematika speciální úpravy odpočtu daně z přidaného hodnoty při registraci plátce a při zrušení registrace plátce. Autor přibližuje právní úpravu zkoumané problematiky a jejích změn účinných od dubna 2019, zaměřuje se na základní pravidla, povinnosti, nárok na odpočet a dodanění při zrušení registrace. Problematika je dokumentována řadou názorných příkladů.

Chris Giles

OECD plan to reform company tax receives broad welcome

Plán OECD na reformu zdanění podniků je široce vítán

Financial Times, Vol. 2019, No. 40217 (10.10.2019), p. 2

Podniky i daňoví odborníci vítají změny ve zdanění příjmů právnických osob chystané OECD. Opatření se týká nadnárodních podniků. OECD navrhuje, aby byl v každé zemi daněn podíl celosvětového zisku, který odpovídá obratu podniku v dané zemi. Změny mají vést k omezení škodlivých daňových praktik a nadměrné daňové optimalizace. Některé bližší parametry opatření budou muset být ještě upřesněny, obecně se ale zdá, že dojde ke shodě. -- Viz i příspěvek na titulní straně a komentář na s. 8.

Outrageous fortune

Bezmezná bohatství

The Economist, Vol. 433, (2019) No. 9163, p. 70

Před 5 lety vyšla populární knížka Thomase Pikettyho "Kapitál v 21. století", ve které autor přišel s myšlenkou daně z bohatství. Většina ekonomů a politiků daně z bohatství nepodporuje, situace se ale pomalu začíná měnit. Článek představuje různé argumenty ve prospěch těchto daní, které se v nedávné době objevily v různých publikacích (mj. i v Pikettyho nové knize "Kapitál a ideologie").

Petra Lišková

Právní aspekty opatření k vynucení nápravy dle zákona o evidenci tržeb ve světle judikatury správních soudů

Daňový expert, Sv. 2019, č. 2 (duben)

Autorka provádí rozbor právní úpravy opatření k vynucení nápravy v zákoně o evidenci tržeb (§ 31, okamžité uzavření provozovny nebo pozastavení výkonu činnosti poplatníka), a to zejména v souvislosti s rozsudkem Nejvyššího správního soudu v dané věci (8 Afs 25/2018-32) a jeho dopadů do praktické aplikace předmětných institutů. Nejprve nastiňuje právní rámec pro řešení dané otázky a přibližuje okolnosti uzavření dvou provozoven daňového subjektu i jeho obrany prostřednictvím podání zásahové žaloby, kterou se domáhal určení, že mu nebylo rozhodnutí řádně doručeno a jednalo se o nezákonný zásah. Poté přibližuje rozsudek krajského soudu a jeho zrušení zmiňovaným rozsudkem NSS ze srpna 2018. Dále rozebírá návazný rozsudek krajského soudu v dané

věci (č. j. 62 A 271/2017-84). Autorka uvádí, že rozhodnutí NSS je dle jejího názoru v rozporu se smyslem a účelem institutu opatření k vynucení nápravy. - Poznámky. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2019/04/26/A5ZA19023001.htm>

Martin Weiss

Recent changes to the German fiscal unity regime affecting inbound investors

Aktuální změny v německém režimu fiskální jednoty postihující přicházející investory

European taxation, Vol. 59, (2019) No. 9, p. 422-429

Příspěvek představuje německý režim fiskální jednoty (režim daňové konsolidace pro skupinu podniků) a podrobně rozebírá podmínky využití tohoto režimu z pohledu ovládaných i ovládajících (zahraničních) společností. Popisuje právní důsledky využití režimu fiskální jednoty v oblasti daně z příjmů právnických osob, nakládání s dividendami a kapitálovými příjmy, srážkové daně, daně živnostenské i v oblasti správy daní. Poté zdůrazňuje přínosy tohoto režimu zejména pro zahraniční investory využívající dluhové financování akvizice společností působících v Německu. V té souvislosti autor zmiňuje aktuální změny právní úpravy tohoto režimu postihující zahraniční investory s ohledem na novelizaci zákonů o dani z příjmů právnických a fyzických osob v návaznosti na projekt BEPS (změny pro dvojité odpočet nákladů, dvojité užití daňových ztrát). - Poznámky.

Oliver von Schweinitz

RegE eines Gesetzes zur Rückführung des SolZ : Auswirkungen auf die Abgeltungssteuer

Vládní návrh zákona na snížení solidární přírážky (SolZ) : dopady na srážkovou daň

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 41, S. 2257-2258

Dne 12.8.2019 představilo Spolkové ministerstvo financí návrh zákona, který, počínaje r. 2021, předpokládá navýšení volné hranice tzv. solidární přírážky (Solidaritätszuschlag, Soli), čímž by se mohlo v budoucnu ulevit daňovým poplatníkům s nízkými a středními příjmy. Tímto by měla téměř 90 % příspěvatelů odpadnout povinnost přispívat srážkou z daně z příjmu na ekonomicky znevýhodněné regiony tehdejší NDR. Podle autora ale existuje ohledně tohoto návrhu řada pochybností, zejména v souvislosti s jeho ústavností, přičemž je v přímém rozporu s původní myšlenkou Soli jakožto výhradně doplňkového poplatku. Další problém tkví, dle autorova názoru, v tom, že současný návrh počítá se snížením daňové zátěže pouze pro fyzické osoby, což znamená pokračování neúměrného daňového zatížení malých podniků. V tomto ohledu předpovídá, že bude vznesena celá řada stížností, s nimiž se předkladatelé tohoto návrhu budou muset vypořádat. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M9.

Jürgen Plenker

Steuerfreiheit von Fahrkostenzuschüssen des Arbeitgebers an Arbeitnehmer

Osvobození od daně na dopravní příspěvky zaměstnanců

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 38, S. 2092-2100

Německý daňový zákon z r. 2018 přišel s novým nařízením o osvobození od daně, které by mělo vést k cenovému zvýhodnění městské hromadné dopravy, a tím ke snížení dopravy individuální. Zákon platí od 1.1.2019, v srpnu téhož roku k němu finanční správa vydala obsáhlý návod, který je v textu dále analyzován. Daňové zvýhodnění pro zaměstnance, které je jednou z výhod poskytovaných některými německými zaměstnavateli, se nevztahuje na osobní dopravu, s výjimkou dojíždění zaměstnance z práce a do práce. Zaměstnavatel je navíc povinen daňové zvýhodnění daného zaměstnance vykázat do příslušného výplatního archu. Tyto a mnohé další povinnosti, vyplývající z nové daňové úpravy, autor dále rozebírá, přičemž text pro lepší pochopení problematiky opatřuje praktickými příklady. - Poznámky. – Shrnutí na s. M10.

Ronald Russo and Mário Henrique Martini

The International Compliance Assurance Programme reviewed : the future of cooperative tax compliance?

Zhodnocení programu ICAP : budoucnost spolupráce při dodržování daňových předpisů?

Bulletin for international taxation, Vol. 73, (2019) No. 9, p. 452-463

OECD v minulosti na základě zkušeností členských států identifikovala řadu prvků a pilířů programů spolupráce při dodržování daňových předpisů. V článku je zkoumán zkušební program International Compliance Assurance Programme (ICAP) OECD, který je zaměřen na posuzování daňových rizik

u nadnárodních podniků. Účastní se ho vybrané státy OECD, cílem je prostřednictvím posílení spolupráce a důvěry mezi národní daňovou správou a podniky zajistit efektivní plnění daňových povinností (podnik může získat záruku mezinárodního dodržení daňových povinností). Autor se snaží v programu ICAP identifikovat prvky a pilíře programů spolupráce při dodržování daňových předpisů a poté jej hodnotí jako jeden z prvních pokusů o implementaci spolupráce při dodržování daňových předpisů na mezinárodní a multilaterální úrovni. - Poznámky.

Gianluca Mazzoni

The Italian Supreme Court's decision in the ITW case : the beneficial ownership requirement and double non-taxation

Rozsudek italského Nejvyššího soudu v případě ITW : podmínka skutečného vlastnictví a dvojí nezdanění

Bulletin for international taxation, Vol. 73, (2019) No. 9, p. 489-498

V prosinci 2018 vydal italský Nejvyšší soud klíčové rozhodnutí týkající se konceptu skutečného vlastnictví (beneficial ownership) a jeho souvislosti s dvojím nezdaněním v případě ITW (Illinois Tool Works, č. 32840). Nejvyšší soud vyloučil, že by německá dceřiná společnost mohla být skutečným vlastníkem licenčních poplatků placených italskou dceřinou společností. Autor detailně rozebírá podstatu a vývoj tohoto případu, také s ohledem na italsko-německou smlouvu o zamezení dvojího zdanění. Příklad ITW také porovnává s dřívějším rozhodnutím daňového soudu USA v případě holandské společnosti SDI. - Poznámky.

Dario Stevanato

The new Italian GAAR in light of the EU Anti-Tax Avoidance Directive (2016/1164)

Nová italská obecná pravidla proti zneužívání daňového režimu z pohledu evropské směrnice ATAD (2016/1164)

European taxation, Vol. 59, (2019) No. 9, p. 430-439

Článek 6 evropské směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem (2016/1164/EU, ATAD) stanovuje obecné společné minimální podmínky zamezující zneužívání práva v oblasti korporátního zdanění. Jedná se o obecné pravidlo proto zneužívání daňového režimu (GAAR). Itálie přijala zákon zavádějící GAAR v reakci na domácí judikaturu i jako transpozici aktuálního evropského soft law již před schválením směrnice ATAD. Autor v článku zjišťuje, zda je italské obecné pravidlo proti zneužívání daňového režimu v souladu s minimálními standardy, pokud jde o zamezení zneužívání. Podrobné porovnání ukazuje, že italské GAAR v podstatě odpovídá článku 6 ATAD. - Poznámky.

Alena Zubařová, Matej Boór, Jana Kočkovičová

The size of the shadow economy as an indicator of tax collection efficiency

Velikost stínové ekonomiky jako ukazatel efektivity výběru daní

Ekonomické rozhledy, Vol. 48, (2019) No. 2, p. 125-140

Článek za použití regresní analýzy poukazuje na souvislost mezi efektivitou výběru daní a velikostí stínové ekonomiky. Autoři nejprve přináší teoretický pohled na problematiku měření efektivity vybírání daní, poté seznamují s metodou DEA (data envelopment analysis) využitou k srovnávací analýze této efektivity ve vybraných státech OECD. Představují zkoumanou hypotézu a proměnné charakterizující parametry efektivity a zjišťují negativní vliv efektivity výběru daní na velikosti šedé ekonomiky. Jako významné faktory uvádějí náklady spojené s plněním daňové povinnosti, důvěryhodnost správce daně, daňovou morálku, politickou situaci státu a využití daňových příjmů k financování veřejných statků. Zdůrazňují nutnost dalšího výzkumu behaviorálních aspektů placení daní. - Poznámky.

Jan Prokeš

Tři odvody v jednom. Nová daň pomůže jen některým živnostníkům

Hospodářské noviny, Sv. 63, (2019) č. 213 (4.11.2019), s. 4

Informace o připravované paušální dani, která by měla sdružovat daň z příjmů fyzických osob a odvody na sociální a zdravotní pojištění v ČR. Dle plánů ji budou moci využívat živnostníci s ročními příjmy do 1 milionu korun, kteří nejsou plátcí DPH. Použití institutu paušální daně bude dobrovolné.

Autor rozebírá fungování této daně a přibližuje, komu se plánovaná paušální daň vyplatí a jaký bude očekávaný dopad na státní rozpočet. -- Více o důsledcích zavedení paušální daně viz HN č. 220 (13.11.2019), s. 1 a 9.

Birgit Weitemeyer, Tim Maciejewski

Umsatzsteuerrecht für den Nonprofitsektor : Bericht über wesentliche Ergebnisse des Forschungsprojekts

Právní úprava DPH v neziskovém sektoru : zpráva o podstatných výsledcích výzkumného projektu

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 68, (2019) Nr. 19, S. 713-729

Obecně prospěšné organizace v Německu a Rakousku neplatí pouze daň ze zisku, ale podléhají také zdanění formou DPH, a to i přesto, že zpravidla vykazují jen velmi malé zisky. V Německu je její sazba 19%, v Rakousku dokonce 20%, přičemž daňové zákony obou zemí vycházejí z evropské směrnice o dani z přidané hodnoty. Národní zákonodárci se nyní musí potýkat s dilematem - musejí dodržovat požadavky vyplývající z předchozí evropské směrnice, jak ji vykládá Soudní dvůr EU a Spolkový finanční dvůr, a zároveň zvážit oprávněné obavy neziskových organizací z nadměrného byrokratického zasahování do jejich ekonomické činnosti. Kombinace legislativy EU a národního práva přispívá k právní nejistotě, která se významně dotýká např. pravidel ohledně osvobození od daně. Autoři v článku zevrubně rozebírají evropskou právní úpravu v této věci a poukazují na zjevné nesoulady s národní legislativou uvedených zemí. Odkazují se přitom na závěry expertů z výzkumného projektu, jenž se této problematice detailně věnoval a zaměřoval se přitom právě na situaci v Německu a Rakousku. - Poznámky.

Lukáš Hrdlička

Úvod do hybridních nesouladů

Daně a právo v praxi, Sv. 24, (2019) č. 10, s. 30-33

Článek přináší stručný úvod do tématu hybridních nesouladů, ozřejmuje, co jsou hybridní nesoulady, jak vznikají a jak na ně reaguje aktuální právní úprava. Autor nejdříve shrnuje základní východiska mezinárodního zdanění, která dávají vzniknout nesouladům v daňových otázkách mezi státy. Poté vymezuje, jaké nesoulady se rozumí hybridními nesoulady. Uvádí, že hybridní nesoulady vznikají v důsledku hybridního prvku, který způsobuje, že je určitá skutečnost posuzována právními řády pro daňové účely odlišně. Hlavními příklady nositelů hybridních prvků jsou hybridní entity a hybridní finanční nástroje. Dále se krátce věnuje potřebě a možnému řešení hybridních nesouladů. Na závěr uvádí modelové příklady hybridních nesouladů: dvojí započtení (double deduction) a zápočet bez zahrnutí (deduction without inclusion). Zdůrazňuje, že novela zákona o daních z příjmů vycházející ze směrnice ATAD volí řešení spočívající v odmítnutí výhody související s hybridním nesouladem. - Poznámky.

Radim Boháč, Petra Šmirausová

Výslovné zakotvení principu zákazu zneužití práva v daňovém řádu.dokončení

Daňový expert, Sv. 2019, č. 3 (červen)

Zákonem č. 80/2019 Sb., jehož součástí je novela daňového řádu, dochází k výslovnému zakotvení principu zákazu zneužití práva v oblasti daní mezi základní zásady správy daní upravené v části první hlavě druhé daňového řádu. Tím bylo do českého práva transponováno opatření směrnice ATAD - obecné pravidlo proti zneužívání daňového režimu (GAAR). V této části příspěvku se autoři zaměřují na příklady institutů zákona o daních z příjmů, u kterých by mohly vznikat obavy z oslabení právní jistoty v důsledku zavedení zásady zákazu zneužití práva. Jedná se o uplatnění daňových výdajů procentem z příjmů, časové testy stanovené zákonem pro účely osvobození vybraných příjmů od daně a volbu způsobu odpisování hmotného majetku. Autoři hodnotí pozitivně zavedení principu zneužití práva v oblasti daňového práva zejména s ohledem na posílení právní jistoty jednotlivých subjektů správy daní, nicméně dle jejich názoru může docházet k výkladovým nejasnostem, které naopak právní jistotu do jisté míry oslabí. - Poznámky. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2019/06/28/A5ZA19031901.htm>

Martin Greive, Donata Riedel

Wahnsinn Mehrwertsteuer

Šílená daň z přidané hodnoty

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 188 (30.9.2019), S. 8-9

Velká koalice v Německu objevila sníženou sazbu DPH jako prospěšný nástroj. Ekonomové však varují, že více výjimek činí daňový systém ještě neprůhlednějším. Do nižší sedmiprocentní sazby se mají přesunout např. elektronické knihy, dámské hygienické potřeby či jízdné na železnici.

Violeta Bajmaku

Zajišťovací příkazy očima expertů

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2019, č. 3, s. 51-55

Nad trendem vzrůstajícího počtu vydávaných zajišťovacích příkazů se v posledních letech objevují otazníky. Jedná se o institut určený pro boj s daňovými úniky, který by měl sloužit správci daně jen v nejkrajnějších případech, kdy nelze vymoci daň šetrnějšími prostředky. Použití zajišťovacího příkazu může mít pro daňový subjekt likvidační účinky. Příspěvek seznamuje s vybranými výzkumnými poznatky expertního šetření provedeného na téma úlohy transparentnosti ve státní správě na příkladu aplikace zajišťovacích příkazů. Autorka zjišťuje souvislost mezi mírou transparentnosti užívání zajišťovacích příkazů a důvěryhodností této praxe a také se zaměřuje na opatření, která by mohla zvýšit důvěryhodnost finanční správy v této oblasti správní praxe. Z výsledků vyplývá, že nedůvěru veřejnosti v konání finanční správy nelze ani tak připisovat příčinám v této instituci, jako spíše politickým aspektům medializované správní praxe. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí

Sv. 24, (2019) č. 10

Transferové ceny v auditovaných účetních závěrkách ve světle judikatury NSS (s. 2-9); Hmotný majetek a způsoby jeho vyřazení z obchodního majetku fyzické osoby - z hlediska daně z příjmů fyzických osob (s. 14-21); Daňová podpora penzijních produktů (s. 22-29); Úvod do hybridních nesouladů (s. 30-33); Nájem - 1. část (s. 34-39); Posečkání daně v judikatuře správních soudů (s. 44-53); Aktuální judikatura - zajišťovací příkazy, formulování důkazního návrhu, běžná obezřetnost daňového subjektu, prokazování režimu přenesené daňové povinnosti, oprava daňového přiznání aj. (s. 54-56).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

Sv. 20, (2019) č. 11-12

Příjmy z pronájmu - daňová povinnost (s. 8-11); Neobvyklé ceny a spojené osoby - dohra v daňovém přiznání (s. 13-17); Daň z příjmů - dotazy z praxe (s. 24-26); Přemístění zboží do jiného členského státu a DPH (s. 27-30); Dodání zboží formou řetězového obchodu a DPH (s. 31-34); Paušální výdaje v daňové evidenci z hlediska optimalizace (s. 37-40); Inventura pohledávek a závazků - smluvní sankce (s. 41-45); Daňová povinnost zaměstnance (s. 60-62); Souběžné příjmy a EU (s. 63-66); Rodinný závod a rodinný podnik (s. 72-74); Otázky kolem dovolené (s. 81-84); Ukončení zaměstnání - související příjmy (s. 85-88); Náhrada škody podle ZP (s. 89-92); Exekuční srážky nově (s. 98-101).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 27, (2019) č. 12-13

Bližší k některým ustanovením zákona o daních z příjmů ve vztahu k fyzickým osobám - 1. část (s. 3-8); Doprava a ubytování zaměstnanců a daň z příjmů (s. 9-12); Nárok na odpočet DPH při registraci a jejím zrušení (s. 13-22); Inovativní příjmy státního rozpočtu, aneb pokuty za kontrolní hlášení v praxi (s. 23-29); DPH při intrakomunitárním přemístění zboží (s. 30-37); Znáte zkratky dodacích položek INCOTERMS na přijatých fakturách? Otestujte se! (s. 38-41); Nedobytné pohledávky a jejich účetní a daňové řešení v roce 2019 - 1. část (s. 42-46); Rozsudek SD EU ve věci "délky lhůty pro doplnění údajů u žádosti o vrácení daně pro osoby povinné k dani neusazené v členském státě vrácení daně" (s. 51-53).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2019, č. 21**

Nájem nemovitých věcí - účetní a daňová specifika (s. 1-7); DPH a daň z nabytí u stavebního pozemku - dotazy a odpovědi (s. 8); Přeúčtování energií nájemníkovi - režim DPH - dotazy a odpovědi (s. 8).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2019, č. 22**

Vlastnictví jako podmínka k uplatnění odpisu hmotného majetku (s. 1-3); Test ke změnám v zákoně o dani z přidané hodnoty s účinností od 1.4.2019 (s. 4-6); EET u řemeslníka po novele zákona o evidenci tržeb - dotazy a odpovědi (s. 7); Název daňového dokladu - dotazy a odpovědi (s. 8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2019, č. 21**

Vracení daně plátcům v jiných členských státech - 1. část (s. 1-3); Uplatnění DPH při poskytnutí služeb vázaných na dovoz a vývoz zboží (s. 3-6); Přiznání daně při přijetí úplaty - dotazy a odpovědi (s. 7-8); Režim přenesení daňové povinnosti ve stavebnictví - dotazy a odpovědi (s. 8).

Účetnictví**Sv. 2019, č. 10**

Korespondence se správcem daně: opravné a dozorčí prostředky a odvolací řízení (s. 16-19); Zápůjčka, úvěr a výprosa z hlediska daně z příjmů (s. 24-29); Nekončící trable zaměstnavatele s doručováním písemností zaměstnanci - judikát NS (s. 30-35).

Unes - účetnictví neziskového sektoru**Sv. 17, (2019) č. 10**

Jak bude zdaňovat obmyšlený příjem ze svěřenského fondu aneb dává vám to také smysl? (s. 10-15); Některé příjmy ze závislé činnosti osvobozené od daně se vztahem k veřejně prospěšným poplatníkům - dokončení (s. 16-21); Zdravotní pojištění - vybraná plnění a jejich návaznost na zdaňování (s. 22-26); Legislativní novinky s komentářem: novela zákona o evidenci tržeb a zákona o dani z přidané hodnoty (s. 31-32).

Ekonomické vědy. Ekonomie

Jaroslav Husár

Podstata teoretického riešenia problémov ekonomiky Slovenska do roku 1968

Ekonomické rozhľady, Sv. 48, (2019) č. 2, s. 219-232

Autor se zaměřuje na přispění slovenských ekonomů k ekonomické teorii socialismu v 60. letech 20. století. Na základě rozboru ekonomické vědy na Slovensku v letech 1960-1968 vyvozuje, že teoretické přístupy výrazně přispěly k hlubokému pochopení toho, jak fungovalo tehdejší hospodářství a jakým způsobem ho bylo potřeba zlepšit. Ekonomové té doby hledali odpověď na otázky, jak funguje socialistický ekonomický systém, a zaměřovali se na komplex problémů ekonomického vyrovnávání Slovenska a českých zemí.

Rich economics**Ekonomie bohatství**

The Economist, Vol. 433, (2019) No. 9165, p. 72

Nobelova cena za ekonomii byla v r. 2019 udělena třem ekonomům: Abhijitovi Banerjeemu, Esther Duflo a Michaelovi Kremerovi, a to za jejich přínos pro porozumění chudobě. Kremer i Duflo a Banerjee, kteří na něj navázali, se snaží zkoumat různé dílčí problémy týkající se chudoby (a souvisejících témat, jako je školství či zdravotnictví) prostřednictvím tzv. randomizovaných studií (randomised trials). Pro práci oceněných ekonomů je charakteristické rozdělení určitého ("hlavního") problému na několik menších, které je možné následně lépe zkoumat. Vědci se tak např. zabývali mikropůjčkami v Indii, absencemi učitelů a zdravotních sester na pracovišti či technologiemi, které podporují produktivitu.

Matthew Gentzkow, Bryan Kelly, and Matt Taddy

Text as data

Texty jako data

The Journal of economic literature, Vol. 57, (2019) No. 3, p. 535-574

Čím dál větší část interakcí mezi lidmi je zaznamenávána v podobě digitálních textů. V oblasti financí jsou např. texty z různých zdrojů používány k predikci pohybu cen aktiv; v makroekonomii se texty využívají při tvorbě prognóz o vývoji inflace a nezaměstnanosti. Autoři se v článku zabývají využitím analýzy textů jako vstupu při ekonomickém výzkumu - diskutují o vlastnostech, které texty odlišují od jiných forem dat, uvádějí přehled metod pro analýzu textů a nastiňují možnosti aplikace textové analýzy v ekonomii a příbuzných společenských vědách. - Poznámky.

Stef Proost and Jacques-François Thisse

What can be learned from spatial economics?

Co můžeme zjistit díky prostorové ekonomii?

The Journal of economic literature, Vol. 57, (2019) No. 3, p. 575-643

Autoři v článku shrnují různé směry výzkumu prostorové ekonomie. Prostorová ekonomie se zabývá např. otázkami, proč je ekonomická aktivita nerovnoměrně rozložená v prostoru, z jakého důvodu v některých zemích existují přetrvávající rozdíly mezi regiony či proč podniky volí své umístění v oblastech s vysokými náklady na práci a půdu. Součástí článku jsou i ekonomické modely. - Poznámky.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Christian Thimann ; rozhovor vedli Michael Maisch, Jan Mallien a Frank Wiebe

"Auf Deutschland kommt eine Vorsorgekrise zu"

"Německo čelí krizi zabezpečení na stáří"

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 183 (23.9.2019), S. 32

Rozhovor s bývalým poradcem prezidenta Evropské centrální banky Maria Draghiho Ch. Thimannem, který jako příčinu záporných úroků v eurozóně vidí rozdílné národní struktury. Jiné země mají vyšší státní důchody a větší zájem na spotřebě financované z dluhů.

Yasmin Osman, Andreas Kröner

"Die zerstörerische Wirkung kommt später"

"Ničivý účinek přijde později"

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 184 (24.9.2019), S. 28-29

Experti na bankovní dohled varují, že jedovatý koktejl z nízkých úroků a slabé konjunktury v příštích letech podstatně dolehne na německé peněžní domy. Již nyní je ziskovost peněžních ústavů slabá. -- Viz také komentář na s. 27.

Robert Holzmann ; rozhovor vedli Jan Mallien a Hans-Peter Siebenhaar

"Negative Zinsen sind keine nachhaltige Politik"

"Záporné úroky nejsou udržitelnou politikou"

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 200 (17.10.2019), S. 26-27

Nový guvernér rakouské centrální banky a člen Generální rady ECB Robert Holzmann v rozhovoru kritizuje nynější směřování měnové politiky ECB. Podle Holzmann je většina členů Generální rady (a to i těch, kteří nesouhlasili se zářijovým uvolněním měnové politiky) neokeynesiánského smýšlení, tyto postoje je však třeba přehodnotit – záporné úrokové sazby nejsou udržitelnou politikou a je sporné, zda opravdu podporují poptávku. Navíc mohou vést ke vzniku bublin na různých trzích (např. s nemovitostmi). Guvernér dále krátce hodnotí končící funkční období Maria Draghiho, prezidenta ECB, a hovoří i o vztazích rakouské centrální banky s Německou spolkovou bankou. -- O tom, jak se se zápornými sazbami vypořádávají německé banky, viz článek v č. 201/2019 (18.10.2019) na s. 26-27.

Philip Lane ; rozhovor vedli J. Mallien a F. Wiebe

"Wir wollen positive Zinsen"

"Chceme kladné úroky"

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 187 (27.9.2019), S. 26-27

Hlavní ekonom Evropské centrální banky Philip Lane v rozhovoru obhájí zářijové opětovné uvolnění měnové politiky ECB, komentuje názorové neshody uvnitř této instituce a hovoří i o budoucnosti měnové politiky jako takové (zda existuje riziko, že měnová politika v blízkém časovém horizontu přestane být funkční a zda je žádoucí spolupráce měnové a fiskální politiky). Lane nevylučuje další snižování úrokových sazeb, pokud to bude nutné. Inflace podle něj neroste kvůli nejistotě z brexitu a obchodních válek ve světě. Ekonom dále vyvrací i časté kritiky, že měnová politika ECB působí zejména prostřednictvím měnového kurzu. -- Viz i příspěvek na s. 27 o rezignaci S. Lautenschläger. -- K názorovým neshodám uvnitř ECB viz i The Economist, č. 9164/2019, s.72 a HB č. 196/2019 (11.10. 2019), s. 6-7. -- K měnové politice v eurozóně, směřování ECB a názorům předneseným na konferenci DVFA viz HB č. 211/2019, s. 26-27.

Sam Jones

A bank's brush with hot Russian money

Střetnutí banky s "horkými penězi" z Ruska

Financial Times, Vol. 2019, No. 40221 (15.10.2019), p. 9

Rakouská banka Winter čelí obviněním ze zapojení do skandálu týkajícího se praní špinavých peněz o objemu 175 milionů amerických dolarů pocházejících z ruské banky National Bank Trust. Rakouské banky přitom mají poměrně dobrou pověst, jak ale ukazuje nejnovější šetření Financial Action Task Force, Rakousko nelze při posuzování finančního a právního systému považovat za "malé Německo". Článek blíže popisuje pozadí podezřelých transakcí okolo banky Winter.

By Alice Hancock

A bet on America

Sázka na Ameriku

Financial Times, Vol. 2019, No. 40223 (17.10.2019), p. 8

Sportovní sázení bylo ve Spojených státech až do loňska téměř 3 desetiletí zakázáno. Po rozhodnutí Nejvyššího soudu v květnu 2018, které zákaz zvrátilo, umožňuje sportovní sázení již 14 amerických států. Ve sportovním sázení se skrývají velké peníze a ve změně situace vidí příležitost i evropské sázkařské firmy. Určitou komplikací jsou pro ně výrazné rozdíly v legislativní úpravě sázení napříč americkými státy. Sportovní kluby dále usilují o možnost výběru licenčních poplatků za data poskytnutá sázkařským firmám.

A little less conversation

Sdělovat o něco méně

The Economist, Vol. 433, (2019) No. 9166, p. 70

Je co největší transparentnost centrálních bank o budoucím směřování měnové politiky vždy žádoucí? Transparentnost centrálních bank při informování veřejnosti se rozšířila v uplynulém desetiletí, je však otázkou, zda je namístě i v nynější situaci, kdy ekonomický vývoj mohou ovlivnit tak výrazné faktory, jako je např. brexit či pozitivní zvrat v obchodní válce mezi Čínou a USA. Na to, že v určitých situacích mohou být efektivnější spíše méně konkrétní sdělení, upozorňuje i nositel Nobelovy ceny za ekonomii za r. 2016 B. Holmström. Transparentnost sice činí úrokové sazby předvídatelnějšími, ale pouze do určité míry. Nebylo by tedy v současné době lepší zvážit spíše rčení „mlčeti zlato“?

Andrew England, Chloe Cornish, Ahmed Al Omran, Simeon Kerr, Heba Saleh, Maxine Kelly, Steven Bird, Hannah Bishop

Arab world : banking & finance

Arabský svět : bankovníctví a finance

Financial Times, Vol. 2019, No. 40224 (18.10.2019), sep. sect. (12 p.)

Arabské země inovují, aby zvrátily zpomalení hospodářského růstu. Jednotlivé články speciální přílohy se věnují mj. privatizaci ropné společnosti Saudi Aramco, propojení fintechů a islámských financí, egyptským dluhopisům či bankovníctví ve Spojených arabských emirátech. -- Více k primární

emisi akcií Saudi Aramco viz HN č. 213/2019 (4.11.2019), s. 11 a The Economist č. 9167/2019, s. 13 a 62-64. -- K prodeji akcií Aramco viz HN č. 223/2019 (18.11.2019), s. 15.

By Haelim Anderson, Mark Paddrik, and Jessie Jiaxu Wang

Bank networks and systemic risk : evidence from the National Banking Acts

Bankovní síť a systémové riziko : zjištění ze zákona o národním bankovníctví

The American Economic Review, Vol. 109, (2019) No. 9, p. 3125-3161

Zákony o národním bankovníctví přijaté v USA v letech 1863-1864 stanovily pravidla týkající se mezibankovních vkladů, čímž upravily i podobu bankovních sítí. Autoři s využitím dat z americké Pensylvánie z let 1862-1867 zjišťují, k jakým změnám přesně došlo a jaké důsledky z toho plynuly pro finanční stabilitu. Konkrétně docházejí k závěru, že zákony vedly ke koncentraci mezibankovních vkladů na úrovni bank i měst, čímž došlo ke vzniku tzv. systémově významných bank. Za určitých okolností by bankovní systém byl v této podobě velmi náchylný k šíření šoků. - Poznámky.

Eva Szalay, Colby Smith

Central banks start to edge away from US dollar

Centrální banky ztrácejí zájem o americký dolar

Financial Times, Vol. 2019, No. 40217 (10.10.2019), p. 19

Centrální banky ztrácejí zájem o dolar jako rezervní měnu. Podíl amerického dolaru jako rezervní měny se na rozdíl např. od čínského renminbi snižuje. Příčinou je nynější směřování americké zahraničněobchodní politiky a s tím související politická rizika. Zároveň roste poptávka po zlatu. V nejbližších letech sice dolar své dominantní postavení pravděpodobně neztratí, v průběhu následujících desetiletí se ale situace může změnit, a to právě v neprospěch dolaru.

Michael Kohajda, Jiří Moravec

Contemporary development of criminal activity in the cryptocurrency environment

Aktuální vývoj trestné činnosti v prostředí kryptoměn

Daně a finance, Vol. 27, (2019) No. 1-2, p. 55-60

Pohled na aktuální vývoj v oblasti ilegálních aktivit v prostředí kryptoměn. Autoři vycházejí ze zpráv o rozmachu používání schémat tržních manipulací (wash trading) v prostředí současných burz kryptoměn. Uvádějí, že značný počet těchto burz umožňuje vědomě nebo z nedbalosti provozování wash trading na svých platformách. Po stručném shrnutí rozvoje obchodování s bitcoiny se autoři zabývají strategií tržní manipulace wash trading obecně. Charakterizují pojetí wash trading z pohledu amerických úřadů a regulátorů a podrobněji se zaměřují na dopad těchto manipulací, dále na podvody s cennými papíry a cenové manipulace wash trading. Informují, že v reakci na rozmach těchto trestných aktivit připravila vláda USA dva zákony přidělující více pravomocí k ochraně spotřebitele a k potlačení těchto aktivit ze strany kompetentních federálních úřadů. - Poznámky.

Divine speculation : the Vatican's finances

Boží spekulace : vatikánské finance

The Economist, Vol. 433, (2019) No. 9164, p. 70

Bankovní regulátor Vatikánu (Financial Information Authority, AIF) se potýká s novým finančním skandálem. Na počátku října bylo sídlo této instituce prohledáváno policií ve snaze najít "dokumenty a elektronická zařízení". Od r. 2011, kdy Vatikán přistoupil na prověření svého finančního sektoru evropským úřadem Moneyval, přitom došlo k výrazným reformám. Nynější případ se týká podezřelých transakcí s nemovitostmi. V článku je přiblíženo pozadí nynějšího skandálu i přetrvávajících problémů spojených s vatikánským finančním systémem. -- Viz i Financial Times č. 40224/2019 z 18.10.2019, s. 8.

Falling apart : Lebanon's economy

Rozpadá se : libanonská ekonomika

The Economist, Vol. 433, (2019) No. 9163, p. 33-34

Libanon se potýká s dlouho obávanou měnovou krizí. Tamní měna (libanonská libra) je již od r. 1997 vázaná v pevném kurzu k americkému dolaru. Obchody běžně vracejí v dolarech a informace o částce v dolarech se objevují i na účtenkách. Nyní je ale dolarů nedostatek a banky již byly nuceny zavést různá opatření, jako např. omezit výběry z bankomatů. Krize dopadá na běžnou veřejnost i podniky. Vyhledy do budoucna jsou obecně nepříznivé. Banky již nemají prostor půjčovat centrální bance

peníze, aby mohla udržovat fixní kurz; země se potýká s vysokým zadlužením bez vyhlídek na zlepšení a pesimistické jsou i prognózy hospodářského růstu.

By Martin Arnold

Lagarde plots new ECB course

Lagarde připravuje nové směřování Evropské centrální banky

Financial Times, Vol. 2019, No. 40232 (28.10.2019), p. 17

1. listopadu 2019 se stala novou prezidentkou Evropské centrální banky Christine Lagarde. Očekává se, že do určité míry naváže na svého předchůdce Maria Draghiho, i přesto však prezidentku čekají nové výzvy a úkoly: zmírnění napětí mezi členy Generální rady ECB vyvolané zářijovým opětovným uvolněním měnové politiky, podpora boje proti klimatickým změnám (nákup zelených dluhopisů) a možné přehodnocení cílů a nástrojů, kterými ECB disponuje. Měnová politika ECB se nyní nachází na hranici svých možností, nedaří se dosáhnout stanoveného inflačního cíle a jeho úprava patří mezi velmi ožehavé otázky. Zároveň je žádoucí, aby některé státy eurozóny (mj. Německo) přehodnotily svůj postoj k fiskální politice. Předností nové prezidentky jsou její diplomatické a komunikační schopnosti prokázané mj. záchranou Řecka v průběhu dluhové krize.

March of the machines : automatic investing

Příchod robotů : automatické investování

The Economist, Vol. 433, (2019) No. 9163, p. 20-22

Počítače zastupují při obchodování na akciových trzích stále více rolí, které v minulosti zastával člověk. Trend bude díky rozvoji umělé inteligence stále pokračovat. -- Viz i článek na s. 11.

By Peter Smith and Owen Walker

Neil Woodford - the rise and fall of a rock star fund manager

Neil Woodford - vzestup a pád hvězdného správce fondů

Financial Times, Vol. 2019, No. 40225 (19.10.2019), p. 12-13

Článek popisuje pozadí podnikání Neila Woodforda, známého britského investičního manažera, od jeho počátku až do nynějších vážných finančních problémů. Woodford založil v r. 2014 spolu s dalšími třemi společníky po odchodu ze společnosti Invesco firmu Woodford Investment Management. Ačkoli podnikání zpočátku vypadalo velmi úspěšně, později se objevily názorové neshody mezi společníky a projevíly se i důsledky Woodfordových nerozvážených investic do rizikových startupů. V polovině října 2019 byl uzavřen Woodfordův "vlajkový fond", přičemž Woodford následně oznámil svou rezignaci a ukončení činnosti celé společnosti.

Karel Řehůlka

Regulace alternativních platebních systémů provozovaných prostřednictvím FinTech platforem

Daně a finance, Sv. 27, (2019) č. 1-2, s. 25-39

Autor se nejprve zaměřuje na obecnou definici platebních systémů a teoreticky vymezené varianty dělení druhů platebních systémů. Dále podrobněji představuje platební systém s neodvolatelností zúčtování jako příklad tradičního platebního systému a poté rozebírá tři potenciální alternativy, které je možno za alternativní platební systémy považovat. Jedná se o mobilní platby a s nimi související mobilní peněženky, systém, na kterém jsou založeny digitální měny (kryptoměny a technologie blockchain) a systémy elektronických peněz a elektronické peněženky. U každé z variant je vysvětleno jejich fungování a odůvodněn závěr, zda je lze či nelze považovat za alternativní platební systém. Následně se autor zaměřuje na právní regulaci variant alternativních platebních systémů, přičemž se věnuje zejména vydávání elektronických peněz a právům a povinnostem s tím souvisejícím. Charakterizuje princip fungování platebních systémů založených na elektronických penězích (SEP) i jejich výhody a nevýhody. - Poznámky. -- Viz také příloha HN Cashless Future: e-peněženky či okamžité platby č. 206/2019 (23.10.2019), 4 s.

Jennifer Thompson, Billy Nauman, Attracta Mooney, Nikou Asgari, Emma Powell, Steven Bird, Esan Swan, Cat O'Neil

Responsible investing

Odpovědné investování

Financial Times, Vol. 2019, No. 40226 (21.10.2019), sep. sect. (12 p.)

Speciální příloha FT se zabývá společensky odpovědným investováním. Jednotlivé články se věnují mj. společensky odpovědnému investování ve světě obecně, požadavkům na transparentnost u poradenských firem, zohledňování biodiverzity při investování či vlivu klimatických změn na pojištění nemovitostí.

Libor Kazda ; rozhovor vedla Alžběta Vejvodová

Rychlost je naší největší devízou

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 10, s. 24-27

Rozhovor s ředitelem Finančního analytického úřadu L. Kazdou o implementaci páté evropské směrnice proti legalizaci výnosů z trestné činnosti v ČR, o problematice virtuálních měn, povinné registraci poskytovatelů služeb s virtuálními měnami a o připravované novele zákona proti praní peněz. Informuje také o zaváděných změnách evidence skutečných majitelů právnických osob. Vyjadřuje se rovněž ke kritice ze strany podnikatelů s virtuálními měnami i zástupců podnikatelských svazů z omezování byznysu a k praxi vyřizování oznámení o podezřelých obchodech i jejich odhalování FAÚ. -- Blíže ke kryptoměnám a legalizaci výnosů z trestné činnosti viz Bankovníctví č. 11/2019, s. 20-21.

Jakob Blume, Lars-M. Nagel

Skandal unter Aufsicht

Skandál pod dohledem

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 200 (17.10.2019), S. 30-31

Německá firma obchodující se zlatem PIM Gold GmbH byla nucena v říjnu 2019 vyhlásit insolvenční. Tisícům zákazníků hrozí, že o své uložené zlato přijdou - možné škody jsou odhadovány na 80-120 milionů euro. Do hledáčku kritiků se dostává i dohledový úřad BaFin, který měl mít známky o podezřelých obchodech společnosti k dispozici údajně již od r. 2013. Proč tedy instituce nezasáhla?

Andreas Kröner, Elisabeth Atzler

Tresor statt Zentralbank

Trezor místo centrální banky

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 189 (1.10.2019), S. 30-31

Německé finanční instituce ukládají stále více peněz, aby unikly negativním úrokům Evropské centrální banky. Stoupá také poptávka po bezpečnostních schránkách od soukromých zákazníků. Po posledním snížení úroků může tento trend ještě zesílit.

Unlucky numbers : gambling in Finland

Nešťastná čísla : hazardní hry ve Finsku

The Economist, Vol. 433, (2019) No. 9163, p. 28

Krátké shrnutí situace hazardního průmyslu ve Finsku. Hazardní průmysl ovládá ve Finsku státní agentura Veikkaus. Příjmy z hazardu jsou přerozdělovány na prospěšné účely, jako např. na sport, vědu či zdravotnictví. Gamblerství je ve finské společnosti velmi rozšířené - přibližně třetina Finů provozuje hazard každý týden a automaty se běžně nacházejí v obchodech i restauracích. Situace ve Finsku je problematická za dvou důvodů: financování některých služeb se již bez příjmů z hazardu neobejde a více než 3 % dospělé populace je na hazardu závislá. Finsko zatím nepřikročilo k regulaci, situace se ale i pod tlakem veřejnosti začíná měnit. Stát by se v regulaci mohl inspirovat Norskem.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 27, (2019) č. 10

Jaká bude budoucnost hypotečního trhu? - konference Hypotéka 2019 (s. 8); Tak trochu jiná ochrana spotřebitele v Česku a na Slovensku - v oblasti poskytování finančních služeb (s. 10-13); Silné ověření, BRRD II a další aneb co nového v regulaci (s. 18-21); Jaké priority pro práci nové EK vidí

Eurofi? - unie kapitálových trhů, financování boje s klimatickou změnou, bankovní regulace (s. 34-37); Brexit - kdo za něj zaplatí a kolik (s. 38-39); Střípky z historie centrální banky na Fidži a na Vanuatu (s. 48-49).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Bruno Le Maire ; rozhovor vedli Jan Hildebrand a Donata Riedel

"Wir sitzen im selben Boot"

"Jsme na stejné lodi"

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 191 (4.10.2019), S. 6-7

Francouzský ministr financí a hospodářství Bruno Le Maire se v rozhovoru vyjadřuje k dřívějším hospodářským reformám v Německu, ke konkurenceschopnosti Evropské unie vůči USA a Číně a k potřebnosti zvýšení fiskálních výdajů v Německu. Le Maire obdivuje strukturální reformy, které se Německu v minulosti podařilo provést a které prospěly ekonomice celé eurozóny. Nyní ale dochází v eurozóně k oslabení, také kvůli obchodní válce mezi Čínou a USA. Měnová politika ECB naráží na své limity. Německo a Francie by do budoucna měly více spolupracovat v otázce inovací, klimatických změn a posílení eurozóny. Německo musí podle ministra také více investovat, aby pomohlo celé eurozóně. Podle Le Maire je v tomto směru nyní spíše činná Francie. -- K potřebě větších fiskálních výdajů viz i příspěvky na s. 3, s. 8-9 a na s. 18.

Nicole Bastian, Dana Heide, Sha Hua, Jens Münchrath, Torsten Riecke, Mathias Brüggmann

70 Jahre Volksrepublik China : das Peking-Paradox

70 let Čínské lidové republiky : pekingský paradox

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr.187 (27.9.2019), S. 42-51

Čínská ekonomika platí kvůli svým úspěchům v různých oblastech (boj s chudobou, tvorba infrastruktury) za "hospodářský zázrak". Na druhé straně se však v poslední době hovoří o oslabení hospodářského růstu Číny a o dalším napětí uvnitř země (situace v Hongkongu). Speciální příloha deníku Handelsblatt k 70. výročí vzniku Čínské lidové republiky zkoumá tento paradox i jednotlivé faktory úspěchu Číny (mj. v technologické oblasti), stejně tak jako její problémy a kritiky. Součástí přílohy je také rozhovor s Vitem Takehikou Nakaem, prezidentem Asijské rozvojové banky (Asian Development Bank, ADB).

Along the beautiful blue Danube : Visegrad economies

Na krásném modrém Dunaji : ekonomiky Visegrádské čtyřky

The Economist, Vol. 433, (2019) No. 9166, p. 23-24

Ekonomiky Visegrádské čtyřky prožívají v 15 letech po vstupu do Evropské unie výrazný boom, který je zapříčiněn čtyřmi faktory: dotacemi z evropských rozpočtů; přílivem peněz od obyvatel, kteří se odstěhovali za prací do zahraničí; příznivým ekonomickým prostředím (vývoj německé ekonomiky) a tím, že se země staly zdrojem levné výroby pro zahraniční firmy. Nyní ale hrozí, že všechny tyto pozitivní faktory budou postupně slábnout a že státy střední Evropy uvíznou v "pasti středního příjmu" (middle-income trap). Výrazným problémem je nedostatek inovací i situace na trhu práce (nedostatek zaměstnanců vede ke zvyšování mezd, což může odradit zahraniční investory).

Tom Wilson, David Pilling, Courtney Fingar, Michael Kavanagh, Steven Bird, Esan Swan

Investing in Kenya

Investování v Keni

Financial Times, Vol. 2019, No. 40236 (1.11.2019), sep. sect. (4 p.)

Po politické krizi v Keni, která před dvěma lety propukla v návaznosti na prezidentské volby, se ekonomická i politická situace ve druhém největším státě východní Afriky zlepšila. Klesla inflace, došlo k obnovení přímých zahraničních investic i ke změně ekonomické strategie země (namísto velkých investic do infrastruktury jsou nyní podporovány spíše projekty zlepšující dostupnost bydlení či zvyšující bezpečnost potravin). Články speciální přílohy se věnují nynější hospodářské i politické situaci v Keni, tamnímu podnikatelskému prostředí, start-upům či využívání mobilních technologií k investování.

By Andres Schipani

The limits of Economics

Meze Evonomie

Financial Times, Vol. 2019, No. 40216 (9.10.2019), p. 7

Bolívie na rozdíl od jiných jihoamerických ekonomik prosperuje, a to navzdory propadům cen komodit. Během 14 let, kdy je u moci současný prezident Evo Morales, se hrubý domácí produkt zčtyřnásobil a chudoba klesla na polovinu. Na podzim se však chystají nové volby a vyhlídky do budoucna už nejsou tak příznivé, jako tomu bylo dosud. Ukazují se limity současného ekonomického modelu Bolívie a Moralesova opozice má obavy ze směřování země k autokracii.

Max Rodenbeck

The two Modis : special report on India

Dva Modiové : zvláštní zpráva o Indii

The Economist, Vol. 433, (2019) No. 9166, centr. sect. (12 p.)

Indický premiér Narendra Modi je doma i v zahraničí poměrně respektován, hospodářské reformy, které kdysi Modi sliboval, zůstaly ale z většiny nesplněny. Tempo hospodářského růstu se v posledním roce prudce snížilo. Udržet si vysoké tempo růstu je přitom pro Indii vzhledem k demografické situaci klíčové. Ukazuje se, že indická ekonomika má sama o sobě vysoký potenciál, škodí jí ale špatné řízení. Speciální příloha The Economist představuje záměry Narendry Modiho a zahraniční politiku Indie, objasňuje potřebu reform a nastiňuje výzvy do budoucna.

The world economy's strange new rules

Zvláštní nová pravidla fungování světové ekonomiky

The Economist, Vol. 433, (2019) No. 9164, p. 13

Finanční krize z let 2007-2009 přispěla ke změnám fungování světové ekonomiky. Nízká nezaměstnanost již není spojena s vysokou inflací, jak tomu bývalo v minulosti. Původně se předpokládalo, že jde o dočasný jev, tato situace se ale stává trvalou. Je třeba, aby novým pravidlům fungování světové ekonomiky byla přizpůsobena i hospodářská politika. Centrální banky ztrácejí možnosti, jak stimulovat ekonomiku. V budoucnu budou muset být spuštěny fiskální stimuly (ať už prostřednictvím státu či přímo centrálních bank), s čímž jsou spojena další rizika. Změny budou nicméně nutné, dosavadní model již nefunguje. -- Viz i speciální příloha The end of inflation?, která následuje po s. 44.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Jaroslav Šulc

O dalším směřování sociální Evropy

Fórum sociální politiky, Sv. 13, (2019) č. 5, s. 15-22

Kritické zamyšlení nad programem Ursuly von der Leyenové, s nímž se ucházela o post předsedkyně Evropské komise. Z programu "Unie, která si klade vyšší cíle: Moje agenda pro Evropu" byla pro analýzu vybrána pouze jedna část, která nese název "Hospodářství, které pracuje ve prospěch lidí". Autor se věnuje proklamacím o podpoře sociálně-tržního hospodářství, ve kterých, podle něj, není zohledněn fakt, že jsme v současné době ve stále větší míře svědky odklonu od tohoto modelu, což dokládají nesčetné protesty v zemích západní Evropy, např. tzv. žlutých vest ve Francii. Poukázáno je rovněž na skutečnost, že program von der Leyen v mnoha ohledech kopíruje prohlášení odcházejícího předsedky EK J. C. Junckera. Zdůrazňování v podstatě stejných cílů ale není doprovázeno ani minimální analýzou toho, proč se kýžených výsledků, jež byly proklamovány, nedaří dosáhnout, nebo proč je jejich implementace natolik zdoluhavá. Podrobnou analýzu a názorová východiska autor dokládá prostřednictvím grafů a statistických dat o makroekonomických ukazatelích napříč členskými zeměmi EU. - Poznámka.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Rainald Vobbe

Der Brexit aus zoll- und umsatzsteuerrechtlicher Sicht

Brexit z pohledu právní úpravy celních pravidel a zákonů týkajících se DPH

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 37, S. 2034-2039

Ačkoliv v britském parlamentu došlo k vynucení žádosti o odklad brexitu na 31.1.2020, možnost neřízeného brexitu, čili odchodu Velké Británie z EU bez smlouvy, není vyloučena. V případě, že se tak stane, bude země napříště podléhat režimu tzv. třetí země, což s sebou přinese významné změny zejména pro podnikatele. Autor se zabývá očekávanými dopady tzv. tvrdého brexitu s ohledem na možné problémy právní úpravy cel a daní z obrátu. Velká Británie přestane být v momentě vystoupení z evropských struktur členem celní unie, což bude pro firmy znamenat dodatečné administrativní zatížení při uvalování cel na britské zboží, stejně jako dodatečné náklady plynoucí z uvalení cel při obchodování opačným směrem. Nejvíce zasaženy budou v tomto ohledu firmy, které dosud se zeměmi mimo celní unii neobchodovaly, a tudíž postrádají potřebné zkušenosti z praxe. V tomto případě bude pravděpodobně nutné zřídit samostatné celní oddělení v rámci vnitřních struktur podniku, které se nově vyvstalými otázkami bude zabývat. S tvrdým brexitem se navíc pojí i citelné změny v DPH, a to jak v souvislosti s obchodováním zbožím, tak s obchodováním službami. Možné následky a výzvy, s nimiž se podniky budou muset vypořádat, autor v textu podrobně rozebírá. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M9.

James J. Nedumpara

India in the international economic order : issues and perspectives

Indie v mezinárodním hospodářském řádu : otázky a perspektivy

Global trade and customs journal, Vol. 14, (2019) No. 7-8, p. 323-324

Indie se jako jeden ze zakládajících členů GATT/WTO dlouhodobě snaží o spolupráci s dalšími rozvojovými zeměmi při vytváření různých pravidel v oblasti zahraničního obchodu určených právě pro rozvojové státy. Zemi však bývá zároveň vytýkána nedostatečná domácí kapacita a neschopnost aktivního podílení se na mezinárodním obchodu. V úvodním článku ke speciálnímu číslu věnovanému Indii jsou shrnuta konkrétní témata otištěných příspěvků. Jednotlivé články se zabývají mj. pozicí Indie v mezinárodním hospodářském řádu, obchodními spory v rozvojových zemích, rolí Indie při vyjednávání smluv o volném obchodu či přístupem Indie k bilaterálním investičním smlouvám. - Poznámky. -- Viz i další články speciálního čísla na s. 325-405.

Nicole Bastian, Larissa Holzki, Till Hoppe, Sha Hua, Moritz Koch, Katharina Kort

Mit jedem Tag noch teurer

Každým dnem ještě dražší

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 195 (10.10.2019), S. 4-5

Obchodní válka mezi Čínou a USA se místo jejího zmírnění opět zostřuje. Ani jedna strana není ochotna se vzdát a cla na čínské zboží mají vzrůst o dalších 5 procent. Spojené státy požadují mj. přístup na trh v dalších odvětvích a konec čínských subvencí narušujících konkurenční prostředí. Čína si sice škodlivost obchodní války uvědomuje, zatím se však amerického prezidenta snaží uklidnit spíše gesty, namísto ústupků u klíčových témat. Nyní do sporu vstupuje ještě otázka Hongkongu. Obchodní válka je nákladná pro všechny, dokonce i pro samotné Spojené státy. -- Viz i příspěvek na titulní straně. -- Dále také rozhovor s C. Malmström, eurokomisařkou pro oblast obchodu, v č. 201/2019 (18.10.2019), s. 8-9.

Podnik a podnikání

T. Jahn, K. Knitterscheidt, M. Murphy

Das Ende eines Riesen

Konec obra

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 196 (11.10.2019), S. 43-48

Ikona německého průmyslu Thyssen-Krupp čelí již třetímu plánu na záchranu i výměně vedení během krátké doby. Článek podrobně popisuje pozadí finančních problémů firmy, její historii, změny v managementu i plány na rozdělení. -- Viz i příspěvek na s. 47 a rozhovor s Jörgem Hofmannem, předsedou "IG-Metall", na s. 49. -- Také viz č. 193/2019 (8. 10. 2019), s. 1, 4 a 5.

By Delphine Strauss

Snapshot of an economy on the brink

Obrázek ekonomiky na pokraji

Financial Times, Vol. 2019, Nr. 40229 (24.10.2019), p. 9

Zástupci britské centrální banky (Bank of England) pořádají pravidelná setkání s podnikateli v regionech země. Výstupy ze schůzek poté mohou ovlivnit i rozhodování o měnové politice (BoE nyní udržuje kvůli nejistotě z brexitu úrokové sazby na nízké úrovni). Podle více než poloviny zúčastněných zástupců firem ze severovýchodního regionu Anglie (regionu, který je považován za nejzranitelnější) zatím podnikání prosperuje, politická nejistota nicméně škodí investicím. Dochází také ke změnám na trhu práce.

Leyla Boulton, Guy Chazan, Federica Cocco, Emma Jacobs, Madison Darbyshire, Isabel Berwick, Brooke Masters, Alice Hancock, Amy Bell, Arabella Phillimore, Emma Boyde, Carrie Gracie, Alicia Clegg, Harriet Arnold, Steven Bird, Esan Swan

Women in business

Ženy v podnikání

Financial Times, Vol. 2019, No. 40223 (17.10.2019), sep. sect. (8 p.)

Speciální příloha FT se věnuje ženám v byznysu. Jednotlivé články popisují mj. pozici žen ve vedení německých podniků, otázku rovnosti v odměňování či situaci a příležitosti žen v různých odvětvích (bankovníctví, armáda, technické profese).

Pojišťovnictví. Sociální péče

Radka Tesolinová

Práce v mezinárodní organizaci a český důchod

Národní pojištění, Sv. 50, (2019) č. 10, s. 4-8

Stále více občanů ČR pracuje v zahraničí, a to ať u zahraničních firem nebo v mezinárodních institucích. Autorka se v tomto kontextu věnuje důchodové problematice a osvětluje, za jakých podmínek a zda vůbec je možné odpracovanou pracovní dobu v zahraničí započítat pro důchod z ČR, a jaké doklady je zapotřebí doložit k prokázání trvání pojištění u té které mezinárodní organizace. Česká republika uplatňuje princip tzv. sčítání pojištění, tzn., že u občana, jemuž doba pojištění získaná na území jednoho státu nestačí pro přiznání důchodu dle příslušných právních předpisů, může dojít k situaci, kdy každý z členských států EU, v nichž byl zaměstnanec pracovně činný, bude poskytovat důchod ve výši odpovídající době pracovníka pojištění v tomto státě. Mezinárodní organizace využívají zpravidla vlastní způsob pojištění, jenž je nezávislý na národních systémech a který autorka v textu rovněž dále analyzuje.

Peter Hanau, Marco Arteaga

Wie sieht die Zukunft der betrieblichen Altersversorgung aus? : Tendenzen in der Regierungskommission "Verlässlicher Generationenvertrag", künftige Funktion der bAV, steuerrechtliche Konsequenzen, Reformbedarf und neue Rentenkonzeptionen

Jak vypadá budoucnost podnikového důchodového zabezpečení? : tendence ve vládní komisi "Spolehlivá generační smlouva", budoucí funkce podnikového důchodového zabezpečení, daňové právní dopady, nutnost reformy a nové pojetí důchodů

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 39, S. 2183-2187

K rozšíření podnikového důchodového zabezpečení, jak s ním počítal nový německý zákon o posílení systému podnikových penzí (BRSG), nakonec možná nedojde. Vládní komise "Spolehlivá generační smlouva" totiž podala žádost o přezkum jeho ústavnosti a proveditelnosti. V současné době v Německu probíhá rozsáhlá debata o možnostech reformy německého důchodového systému, nejčastěji se hovoří o inspiraci z Velké Británie nebo Švédska a nebo o zavedení tzv. "německé renty", která předpokládá obsáhlou reformu Riesterova důchodu (zaveden v r. 2002 jako převážně privátně financovaná, ale státními příspěvky podporovaná renta), jenž by měla proběhnout i za účasti zaměstnavatelů. Autor se věnuje současné debatě o důchodovém systému v Německu, probírá možné alternativní návrhy jeho reformy a závěrem poukazuje na fakt, že zavedení nového systému by učinilo ze stávajícího bAV (podnikové důchodové pojištění) pouze dodatečný nebo zástupný systém pojištění. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M12.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

By Rebecca Diamond, Tim McQuade, and Franklin Qian

The effects of rent control expansion on tenants, landlords, and inequality : evidence from San Francisco

Vliv rozšíření regulace nájemného na nájemníky, majitele nemovitostí a nerovnosti : zjištění ze San Franciscu

The American Economic Review, Vol. 109, (2019) No. 9, p. 3365-3394

Ve Spojených státech vzrůstají v posledních letech se zvyšujícími se náklady debaty o dostupnosti bydlení. Některá města náklady regulují, a to nejčastěji v podobě limitů na zvyšování nájemného a vystěhovávání z bytů. O pozitivních i negativních dopadech regulace nájemného se v odborné literatuře stále diskutuje. Autoři v článku zjistili, že v San Franciscu omezila regulace nájemného mobilitu nájemníků o 20 % a snížila vystěhovávání se z města, zároveň však došlo k poklesu nabídky bydlení. Zatímco dopady regulace byly v krátkodobém časovém horizontu pozitivní, v dlouhodobém měřítku přispěl pokles nabídky bydlení ke zvyšování nájemného. - Poznámky.

Albert Bradáč, Petr Polák

Změny předpisů pro oceňování věcí nemovitých od 1. srpna 2019

Soudní inženýrství, Sv. 30, (2019) č. 3, s. 51-61

V článku jsou uvedeny a komentovány změny právní úpravy oceňování nemovitostí, které přináší novela č. 188/2019 Sb. oceňovací vyhlášky č. 441/2013 Sb. Místy autoři používají výňatky a grafy z důvodové zprávy MF ČR. - Poznámky.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Jarmila Marešová

Cizinců na českém trhu práce přibýlo

Statistika & my, Sv. 9, (2019) č. 9, s. 22-23

Statistický pohled na zapojení cizinců do domácího trhu práce v Česku v r. 2019. Autorka uvádí, že cizinci se podíleli 13,2 % na celkové zaměstnanosti v národním hospodářství ČR a většinově je za zvýšením tohoto počtu růst počtu cizinců v pozici zaměstnanců. Článek přináší údaje o dynamice počtu cizinců-zaměstnanců dle regionu jejich původu, pohlaví, státního občanství a sektoru působnosti. Dále informuje o působení cizinců přicházejících za účelem podnikání a o jejich zemích původu (Ukrajina, Vietnam, Slovensko). -- Viz i další příspěvky tematické přílohy Jak pracujeme na s. 19-27 (platformová práce, vývoj mezd, počet pracujících atd.).

Jaroslav Zahradníček

Jak zacházet se zvlášť citlivými osobními údaji

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 9, s. 40-44

Problematika zpracování osobních údajů zaměstnanců se zaměřením na zpracování zvláštních kategorií osobních údajů ve smyslu článku 9 GDPR, na základě nichž by mohla být daná osoba snáze diskriminována či jinak znevýhodňována. Nejprve pohled na zákonnost a právní základ takového zpracování osobních údajů zaměstnanců, dále k jednotlivým zvláštním kategoriím citlivých osobních údajů a užití vhodných právních základů (údaje o zdravotním stavu, členství v odborové organizaci, odsouzení za trestný čin, biometrické údaje, aj.). Autor zdůrazňuje, že by zaměstnavatelé ke zpracování takových osobních údajů měli přistupovat zvlášť obezřetně a striktně dodržovat zásadu účelového omezení. - Poznámky.

Karolína Zábojníková

Nezaměstnanost v Unii klesá

Statistika & my, Sv. 9, (2019) č. 9, s. 18

Stručně k aktuálnímu stavu celkové nezaměstnanosti v Evropské unii a k rozdílům ve vývoji nezaměstnanosti v jednotlivých členských státech dle stavu k červnu 2019. Autorka uvádí, že většina zemí EU zaznamenala meziroční pokles nezaměstnanosti. Míra obecné nezaměstnanosti dosahovala 6,3 %, nejvyšší nezaměstnaností trpí Řecko (17,6 %), Španělsko (14,0 %) a Itálie (9,7 %). V uvedených

zemích se také vyskytuje vysoká nezaměstnanost mladých lidí ve věku 15-24 let. Je zmíněno, že nejnižší míru nezaměstnanosti má od ledna 2016 stále Česko (1,9 %).

Olga Bičáková

Novela zákona o zaměstnanosti

Národní pojištění, Sv. 50, (2019) č. 10, s. 19-21

Dne 31.7.2019 nabyt účinnosti zákon č. 176/2019 Sb., který novelizuje dosavadní právní úpravu pobytu cizinců na území České republiky, včetně některých odstavců upravujících zákon o zaměstnanosti. Důvodem byla transpozice směrnice EP a Rady z května 2016 týkající se podmínek vstupu a pobytu cizích státních příslušníků na území EU (2016/801/EU). Nově budou muset příchozí ze třetích zemí absolvovat adaptačně-integrační kurz. Změny se týkají také zákonného zmocnění vlády k vydávání kvót na ekonomickou migraci - v reakci na situaci na trhu práce bude nyní vláda moci stanovit zdrojové země, ekonomická odvětví a také přípustné množství nově příchozích osob. Když se ale situace změní a českých pracovníků bude dostatek, může dojít k zastavení vydávání víz. Autorka se detailněji věnuje změnám, které se dotkly právě zákona o zaměstnanosti. -- Viz také Fórum sociální politiky č. 5/2019, s. 36-37.

Richard W. Fetter

Zrušení karenční doby : změna daně ze mzdy

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 14, (2019) č. 11-12, s. 6-7

Zaměstnanci nacházející se v dočasné pracovní neschopnosti z důvodu nemoci či úrazu od 1.7.2019 znovu dostávají peníze i za první tři dny této pracovní neschopnosti. Karenční doba, tj. omezení, v jehož důsledku zaměstnanci žádnou náhradu mzdy v prvních třech dnech nedostávali, byla po deseti letech zrušena. Článek přibližuje výhody, které touto změnou nemocensky pojištění zaměstnanci získali, i způsob a výpočet zdanění pracovního příjmu jak zálohami na daň z příjmu fyzických osob, tak srážkovou daní. Rozebírá také uplatnění srážkové daně z odměny z dohody o provedení práce.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]

Sv. 14, (2019) č. 11-12

Poskytování dávek osobám se zdravotním postižením - novela č. 228/2019 Sb. (s. 3-5); Zrušení karenční doby - změna daně ze mzdy (s. 6-7); Nevyčerpaná dovolená (s. 18-21); Výpověď ze zdravotních důvodů (s. 22-26); Práce na směny (s. 35-39); Obchodní korporace - pracovněprávní vztahy (s. 40-42); Zvláštní a netypické pracovní úrazy (s. 43-46); Nakládání s obecním majetkem (1.) (s. 52-56); Rozvázání pracovního poměru (1.): nejnovější judikatura (s. 57-61); Školné a daňové zvýhodnění na děti navštěvující mateřskou školu (s. 66-70); Paušální výdaj na dopravu na straně zaměstnavatelů (s. 71-73); Nezdánitelná část základu daně z titulu bytové potřeby (s. 74-76); Soubory hmotných movitých věcí - z pohledu daňových a účetních předpisů (s. 97-100); Veřejná správa - praktická řešení (s. 104-105).

Právo

Jan Barták

Co přináší nová směrnice EU o autorském právu na jednotném digitálním trhu

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 19, s. 683-686

Článek přináší výklad k základním tematickým okruhům evropské směrnice o autorském právu na jednotném digitálním trhu (2019/790/EU). Mezi základní nově upravená témata patří harmonizace výjimek u některých způsobů digitálního využití děl v oblasti vědy a výzkumu, vysokého školství aj. včetně podmínek uplatnění těchto výjimek; vymezení institutu rozšířené kolektivní správy; zavedení práva vydavatelů periodik, resp. jeho harmonizace v rámci EU; úprava týkající se služeb pro sdílení autorskoprávního obsahu on-line, zejména základních vztahů poskytovatelů těchto služeb a nositelů práv k jimi zveřejňovanému obsahu; úprava spravedlivé odměny ve smlouvách s autory a výkonnými umělci. Jednotlivým prvkem je užití děl v digitálním prostředí. Směrnice má být implementována do národní legislativy do 7.6.2021. - Poznámky.

Dana Ondřejová

Co přinese chystaná novela směrnice o nekalých obchodních praktikách?

Bulletin advokacie, Sv. 2019, č. 10, s. 25-31

Článek se zaměřuje na jednotlivé změny, které přinese novelizace směrnice o nekalých obchodních praktikách, včetně jejich významu. Dne 17. dubna 2019 schválil Evropský parlament v prvním čtení první novelu směrnice 2005/29/EU o nekalých obchodních praktikách. Novelu musí ještě schválit Rada Evropské unie a v platnost poté vstoupí prvním dnem po vyhlášení v Úředním věstníku EU. Implementační lhůta novely je stanovena na 24 měsíců od jejího přijetí. Dotýká se zásadních oblastí ochrany spotřebitele. Mezi klamavé obchodní praktiky bude nově zařazena problematika tzv. dvojí kvality zboží. - Poznámky.

Jana Rosůlková

Češi se učí řešit spory dohodou

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 9, s. 6-9

Bližší pohled na využívání mediace (mimosoudního způsobu řešení sporů) v Česku. Autorka uvádí, že většímu využívání mediace v civilních sporech napomohl především institut soudem nařízeného prvního setkání s mediátorem, který se do občanského soudního řádu dostal díky zákonu o mediaci z r. 2012. Kromě zvyšujícího se počtu soudem nařízených prvních setkání s mediátorem se zvyšuje i počet dohod, které jsou výsledkem úspěšné mediace. Nicméně ve věcném záměru nového civilního soudního řádu institut prvního setkání s mediátorem chybí. Příspěvek přibližuje diskusi o zachování tohoto institutu i obdobnou praxi v zahraničí. Rozebírá také vývoj v oblasti trestních mediací v ČR. -- Viz také další příspěvky s tématem mediace na s. 10-21 včetně rozhovoru s mediátorkou D. Potočkovou.

Kateřina Staňková

Další dějství posuzování zásahových žalob ve správním soudnictví

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 9, s. 50-53

Autorka navazuje na vývoj judikatury ve věci rozlišování různých kategorií zásahů, jež mají přímý vliv na běh lhůty pro podání tzv. zásahové žaloby ve správním soudnictví. Článek se v reakci na další nález Ústavního soudu z května 2019 (sp. zn. IV. ÚS 1568/18) zaměřuje na problém klasifikace jednotlivých typů zásahů do veřejných subjektivních práv. Kauza se zabývá povahou zásahu v podobě vybrání kauce podle zákona o silničním provozu. Je zdůrazněno, že pro právní jistotu adresátů právních norem i pro efektivní uplatnění práva na spravedlivý proces je stěžejní schopnost jednotlivé druhy zásahů odlišit. Autorka seznamuje s právním názorem NSS, řízením o ústavní stížnosti a komentuje dopady nálezu ÚS, kterým jsou jednorázové zásahy rekvalifikovány na zásahy trvajících. - Poznámky.

Ulrich Schnelle, Elisabeth S. Wyrembek

Die Vermeidung von Verstößen gegen das Vollzugsverbot im Lichte der jüngsten Rspr. von EuGH und BGH

Zamezení porušování antimonopolního zákona ve světle nejnovější judikatury Evropského soudního dvora a Spolkového soudního dvora

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 40, S. 2226-2231

Porušení antimonopolního zákona s sebou přináší riziko značného finančního postihu, což dokládají nedávné případy jako spor mezi Evropskou komisí a společností Canon aj. Interpretace stanovených pravidel je však nepřesná a v rámci jednotlivých zákonů nedostatečně harmonizovaná, což vede mnohdy k tomu, že rozhodnutí SDEU a Spolkového soudního dvora divergují. Oba soudy svými aktuálními judikáty usilují o větší sjednocení příslušných předpisů. Autoři se v úvodu věnují problematice antimonopolních zákonů obecně a objasňují, jaká pravidla z nich pro firmy vyplývají. Dále analyzují potenciální rizika porušení těchto ustanovení a uvádějí konkrétní soudní řízení, která se příslušnou problematikou zabývala. Za použití příkladů dosud proběhlých sporů (např. kauza spojení dánského KPMG a Ernst & Young u SDEU) vyvozují důsledky a možná doporučení, jak se porušení antimonopolního zákona vyhnout. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M11.

Marek Antoš

EET, kouření, hospodářská práva a jaderná tlačítka

Jurisprudence, Sv. 28, (2019) č. 3, s. 1-5

Diskusní příspěvek k problematice vzájemného vztahu zákonodárné a soudní moci v socioekonomických otázkách v ČR a k míře přísnosti soudního přezkumu zásahů do sociálních práv. Autor stručně představuje dva nedávné nálezy Ústavního soudu - o elektronické evidenci tržeb a o úplném zákazu kouření v restauracích - jejichž jádrem bylo omezování svobody podnikání. V obou nálezech jádro napadené právní úpravy v přezkumu obstálo, byla zrušena jen některá okrajová ustanovení. Na základě analýzy nálezů ÚS a jednotlivých disentů autor formuluje čtyři otázky, které dále rozebírá. Zvažuje, zda má být test racionality aplikován i u hospodářských práv; jaký test použít, pokud se zásah týká sociálních i základních práv; jaké otázky mají být řešeny ve druhém a třetím kroku testu proporcionality; co všechno lze podřadit pod ústavní ochranu práva vlastnit majetek. - Poznámky. -- Viz i další příspěvky tematického čísla "Hospodářská a sociální politika: má mít poslední slovo parlament, nebo soudy?" na s. 6-50.

František Korbel, Dalibor Kovář, Štefan Potočňák, Pavel Amler

Elektronická identita při elektronickém (hmotně)právním jednání

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 18, s. 626-632

Přesné a nezpochybnitelné určení elektronické identity je důležité zejména tam, kde osoba, jejíž identita má být ověřena s co největší mírou přesnosti, bude právně jednat. Ke změně došlo nabytím účinnosti nařízení o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu, tzv. eIDAS. Autoři nejprve charakterizují pojem elektronické identity v právním styku, poté se zaměřují na specifika uplatnění elektronického podepisování a elektronické identifikace v pracovním právu. Uvádějí, že způsob doručování písemností v pracovněprávních vztazích omezuje možnost samotného právního jednání prostřednictvím elektronických prostředků a identifikují oblasti zákoníku práce, kde by bylo možné plně využít benefitů elektronické identity. Dále se zaměřují na důvěryhodnost a bezpečnost elektronické identity a na otázky nezpochybnitelnosti elektronického právního jednání. - Poznámky.

Stanislav Bednář, Libuše Dočekalová

Evropská ochrana spotřebitelů na digitálním trhu v českém podání

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 10, s. 40-42

Stávající právní rámec ochrany spotřebitelů na evropské úrovni doznal značných změn nedávným přijetím směrnice č. 2019/770/EU o některých aspektech smluv o poskytování digitálního obsahu a digitálních služeb a směrnice č. 2019/771/EU o některých aspektech smluv o prodeji zboží, jimiž byla nahrazena dosavadní zastaralá právní úprava spotřebitelské koupě. Obě směrnice je potřeba do 1.7.2021 transponovat do vnitrostátního práva. Příspěvek přibližuje cíle a obsah těchto směrnic a následně informuje o připravované harmonizační novele občanského zákoníku v ČR. Autoři uvádějí, že směrnice sjednocují požadavky na kupní smlouvy, práva z vadného plnění a prostředky nápravy vad u zboží a služeb s digitálním prvkem.

Markéta Whelanová

Implementace přímo použitelných nařízení Evropské unie do českého právního řádu

Správní právo, Sv. 52, (2019) č. 6, legislativní příl. č. III/2019, s. lxii-lxxxix

Implementace práva EU je v současné době výrazně spojena s nařízeními EU, která jsou přímo použitelným předpisem. Obsáhlý příspěvek ukazuje, jaké metody musejí být při implementaci nařízení přijaty, aby nařízení mohla vyvolat zamýšlené účinky. Zároveň mapuje problémy, které jsou s adaptací českého právního řádu na evropská nařízení spojeny. Autorka zdůrazňuje, že implementace je činnost, která vyžaduje značné legislativní úsilí a adaptace českého právního řádu na nařízení je velmi často spojena se širokou škálou legislativních změn v českých právních předpisech, prostřednictvím kterých se zajišťuje aplikace nařízení. - Poznámky.

Terezie Smejkalová

Judikatura, nebo precedens?

Právník, Sv. 158, (2019) č. 9, s. 852-864

Příspěvek se na teoretické úrovni věnuje rozlišení mezi judikaturou a precedentem. Autorka se nejprve zabývá problematikou precedentu a vysvětluje, jak je na skutkovou podobnost nahlíženo v systémech anglosaského právního systému. Dále se zaměřuje na český koncept judikatury, na "aplikovatelnost precedentu" v jejím kontextu a rozebírá, do jaké míry může dekontextualizace judikatury představovat riziko pro legitimitu soudnictví v České republice. Uvádí, že příklon českých soudů k abstraktní normotvorbě a dekontextualizaci soudcovského dotváření práva je možné považovat za překračující hranici danou principem dělby moci zákonodárné a soudní. - Poznámky.

Jan Hájek

K aplikaci soudcovského dotváření práva Nejvyšším správním soudem v případě odpočtu na výzkum a vývoj

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 19, s. 675-677

Článek přibližuje rozsudek Nejvyššího správního soudu z 28.7.2018 (č. j. 1 Afs 97/2018-41) posuzující, zda činnost prováděná daňovým subjektem je činností spadající pod pojem "výzkum a vývoj" vymezený v § 34 zákona o daních z příjmů. Z hlediska právní doktríny i dosavadní judikatury ÚS bylo možné absentující definici pojmu "výzkum a vývoj" považovat za tzv. mezeru v zákoně, již je nutno vyplnit tzv. soudcovským dotvářením práva. Autor podrobuje kritické analýze řešení přijaté NSS a hodnotí, zda v daném případě nemohl či neměl optikou nálezů ÚS dotvořit § 34 zákona o daních z příjmů odlišně. - Poznámky.

Zdeněk Nový

Mezinárodní investiční arbitráž a vláda práva v hostitelských státech

Právník, Sv. 158, (2019) č. 10, s. 909-933

Článek nabízí pohled na mezinárodní investiční arbitráž jako na nástroj prosazování práva v hostitelském státě. Autor polemizuje s kritikou mezinárodní investiční arbitráže (MIA) jako způsobu řešení sporů mezi státem a investorem. Jeho východí hypotézou je, že MIA může sloužit jako dílčí a doplňkový nástroj prosazování vlády práva. Uvádí, že zánik MIA či její proměna v odlišný právní koncept, jako např. stálý investiční soud, umožní vyšší morální hazard států a sníží jejich motivaci plnit mezinárodní závazky. Identifikuje dva aspekty MIA, které mohou být významné z hlediska vlády práva (standards ochrany investic, zejména "fair and equitable treatment" FET, a samotný mechanismus řešení sporů). Na příkladu českého práva demonstruje úskalí vymáhání odpovědnosti státu. Autor zdůrazňuje, že MIA v současné podobě zůstává z pohledu investora neúčinnějším způsobem domáhání se ochrany svých investic a uplatňování práv investorů před českými soudy není přijatelnou alternativou. - Poznámky.

Petr Sprinz, Jaroslav Schönfeld

Platební neschopnost a předlužení v řeči práva a ekonomie

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 11, (2019) č. 9, s. 218-226

Vymezení úpadku je klíčovou otázkou insolvenčního práva. Z pozice věřitelů totiž insolvenční řízení, jehož podmínkou je existence úpadku, otevírá prostor pro další nástroje, které jim umožňují chránit svá práva vůči dlužníkům. Může jít o možnost napadat právní jednání dlužníka v rámci institutu insolvenční odporovatelnosti, nárokovat neuhrazený dluh vůči managementu pro opožděné podání insolvenčního návrhu či o jiné kroky. Jasná definice je však klíčová i pro právní jistotu dlužníků, a to především z odpovědnostního pohledu. Co se jeví jako samozřejmost, však v praxi přináší celou řadu nevyjasněných otázek. Článek se snaží zodpovědět celou řadu z nich, a to z pohledu právního i ekonomického. - Poznámky.

Petr Čech

Rozdělení a výplata podílu na zisku v s.r.o. a a.s. po rekodifikaci

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2019, č. 3, s. 38-51

Zákon o obchodních korporacích č. 90/2012 Sb. výrazně změnil právní úpravu rozdělování zisku ve společnosti s ručením omezeným i v akciové společnosti. Autor představuje novou úpravu stěžejních otázek a upozorňuje na změny oproti přechozí právní úpravě. Rozebírá judikaturu Nejvyššího soudu

k rozhodování valné hromady o (ne)rozdělení zisku a upozorňuje na aktuální významné usnesení NS (sp. zn. 27 Cdo 3885/2017), které odstraňuje několik výkladových nejasností týkajících se nové úpravy distribuce zisku v akciové společnosti a tím nepřímo i ve společnosti s ručením omezeným. Následně se věnuje problematice časového testu pro rozhodnutí o rozdělení zisku, bilančních testů a výkladovým potížím s nimi spojeným i dalším otázkám spojeným s usnesením valné hromady o rozdělení zisku a jiných vlastních zdrojů či úhradě ztráty. Zaměřuje se také na splatnost práva na podíl na zisku, rozhodnutí o vyplacení podílu na zisku a na test insolvence a důsledky jeho nedodržení. - Poznámky.

Ivana Štenglová

Rozhodovací činnost soudů jako nástroj regulace řízení a správy společností

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 18, s. 611-616

Judikatura vyšších soudů v ČR hraje při práci s právní úpravou řízení a správy společností (corporate governance) značnou roli. Její význam nespočívá jen v řešení konkrétních sporů, jednotlivá rozhodnutí se stala východiskem pro rozhodovací praxi soudů nižších stupňů a vítanou pomůckou pro praxi. Autorka na základě zkoumání vývoje judikatury týkající se nejfrekventovanějšího institutu právní úpravy - odpovědnosti členů volených orgánů - dokládá způsob výkladu a dotváření právní úpravy corporate governance judikатурní cestou (zejména péče řádného hospodáře a pravidlo podnikatelského úsudku). Dále se zaměřuje na možné promítnutí závěrů judikatury do právní úpravy obchodního a občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích. Zdůrazňuje, že rozhodovací praxe je inspirací pro zákonodárce při tvorbě právních předpisů a jejich novelizaci, a to jak pokud jde o zpřesnění právní úpravy, tak i její změnu tam, kde nevyhovuje potřebám praxe. - Poznámky.

Tomáš Jirmásek

Spory o rozsah majetkové podstaty

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 19, s. 655-662

Majetkovou podstatou dlužníka v insolvenčním řízení se rozumí majetek určený k uspokojení dlužnickových věřitelů. Insolvenční zákon č. 182/2006 Sb. v obecné rovině určuje, co do majetkové podstaty patří a co nikoliv, a ve vztahu k jednotlivým způsobům řešení úpadku může stanovovat odchylky od obecného pravidla. Příspěvek se věnuje sporům o rozsah majetkové podstaty. Charakterizuje soupis majetkové podstaty, možné vyřazení majetku ze soupisu majetkové podstaty a jeho důvody, i vyloučení majetku ze soupisu a jeho důvody. Poté se zaměřuje na poučení o možnosti podat vylučovací žalobu, na předpoklady úspěchu ve vylučovacím sporu, jeho subjekty a podání vylučovací žaloby. Následně rozebírá další osud sporné věci, střet více soupisů a další možné střety. Dále autor odlišuje vynětí (§ 226) a vyjmutí (§ 227) věci ze soupisu majetkové podstaty, jejich účel, důvody a postupy. Uvádí, že mezi vyřazením, vyloučením a vynětím věci ze soupisu, resp. vyjmutím věci z majetkové podstaty jsou rozdíly co do osob oprávněných dožadovat se takového postupu i co do samotného procesu, který k "vyškrtnutí" vede. - Poznámky.

Martin Madej

The Charter of Fundamental Rights of the EU in the Czech judicial decisions : falling shorts of expectations?

Listina základních práv EU v českých soudních rozhodnutích : nedosahuje očekávání?

Právník, Vol. 158, (2019) No. 9, samostatná příl. The Lawyer Quarterly No. 3/2019, p. 228-247

Začlenění Listiny základních práv Evropské unie do primárního práva EU vede k očekávání, že ochrana základních práv v členských státech bude zvýšena. Nicméně řada odborníků upozorňuje na značná právní omezení související s aplikací Listiny. Autor nejprve shrnuje nejvýznamnější omezení pramenící z Listiny samotné, jak jsou interpretována Soudním dvorem EU. Poté analyzuje vliv Listiny základních práv EU na soudní ochranu hospodářských a sociálních práv (i se zahraničním prvkem) v ČR a ukazuje, že omezení zavedená článkem 51 (1) Listiny představuje největší překážku uskutečnění těchto práv. Představuje a komentuje vybrané judikáty českých soudů a dokládá, že tato soudní rozhodnutí neodrážejí jasnou ochranu sociálních a ekonomických práv na evropské úrovni. - Poznámky.

Jan Grinc, Kristina Blažková

Ústavní soud a zákonodárce v hospodářských a sociálních otázkách : ochrana ústavnosti, nebo přetahovaná o politice?

Jurisprudence, Sv. 28, (2019) č. 3, s. 6-15

Autoři zjišťují, zda lze v ČR pozorovat excesivní zásahy Ústavního soudu do hospodářské a sociální politiky vyvolávající vzdorující reakce zákonodárce, nebo zda můžeme interakci mezi ÚS a zákonodárcem hodnotit jako oboustranně korektní a vedoucí k naplnění smyslu soudní kontroly ústavnosti. Za tímto účelem analyzují nálezy, jimiž byly zrušeny zákony nebo jejich jednotlivá ustanovení z oblasti sociální a hospodářské politiky, a poté reakci zákonodárce, tj. přijetí nových znění zrušených předpisů. Na základě zjištění analýzy charakterizují dynamiku vzájemného vztahu mezi Ústavním soudem ČR a zákonodárci. Uvádějí, že interakce při přezkumu hospodářských a sociálních zákonů probíhá bez větších excesů z jedné či druhé strany a prostor pro politické rozhodování zákonodárce byl omezen jen minimálně. Na druhou stranu u některých zásahů do sociální politiky, odůvodněných složitějšími hodnotovými úvahami vztahujícími se přímo k této politice, nebyla argumentace ÚS příliš přesvědčivá (např. při zrušení karenční doby či zásahu do výpočtového základu důchodového pojištění). Nejsilnější spor nastal v otázce soudcovských platů, kde šlo o mocenské vymezení vztahů soudů a zákonodárce. - Poznámky. -- Viz i další příspěvky tematického čísla "Hospodářská a sociální politika: má mít poslední slovo parlament, nebo soudy?" na s. 15-50.

Lukáš Křístek

Zákon o znalcích: jen samý bič a cukr žádný

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 10, s. 44-46

Příspěvek seznamuje s novým zákonem o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech č. 254/2019 Sb. a hodnotí ho z pozice znalce. Jako zásadní novinku autor uvádí změnu způsobu ustanovování znalců, která mu nepřipadá vhodná. Dále upozorňuje na formální pravidla a možné přestupky, kterých se potenciálně znalec může při své činnosti dopustit, a zároveň vyzvihuje, že se nový zákon nesoustředí na potírání nepravdivých posudků. Pozitivně hodnotí podrobnou zákonnou úpravu formální podoby znaleckého posudku, právní jistotu jmenování znalcem po splnění předem známých podmínek a ustanovení o pravdivosti posudku. Polemicky se dívá na navrhovanou výši odměny znalců. Autor se také v souvislosti s přijetím nového zákona obává rizika masového odchodu znalců z oboru. - Odkazy. -- Blíže k projednávání zákona v Parlamentu ČR viz Soudní inženýrství č. 3/2019, s. 62-69.

Josef Bejček

Změna ochranného účelu (cíle) zákona jako druh faktické regulatorní expanze (ochrana spotřebitele, nebo soutěže)?

Obchodní právo, Sv. 28, (2019) č. 9, s. 2-10

Článek se zabývá cíli soutěžního práva v Evropě a USA, spotřebitelským blahobytem jako cílem soutěžního práva a novými cíli soutěžního práva v digitalizující se ekonomice. - Poznámky.

Zbyněk Lubovský

Zneužití práva na informace

Správní právo, Sv. 52, (2019) č. 6, s. 328-341

Blíže k problematice zneužití práva, konkrétně ve vztahu k právu na informace. Autor popisuje vývoj zákazu zneužití práva a jeho zakotvení v českém právním řádu. Dále charakterizuje zneužití práva na informace a uvádí základní typy tohoto zneužití - podávání žádostí kverulačních, šikanózních nebo cíleně paralyzujících činnost správního orgánu. Podrobně se zabývá tématem, kdy žadatel o informace má blízký vztah (zpravidla negativní) k osobě, o níž požaduje informace. Tyto situace lze často řešit za pomoci testu proporcionality, který je v článku rovněž představen. Autor zdůrazňuje, že odmítnutí poskytnutí informace je možné pouze za předpokladu, že zneužití práva je buď ze žádosti samotné, nebo z jejího kontextu zjevné, byť skryté zneužití práva není společensky méně nebezpečné. V případech, kdy zneužití již tak zřetelné není, nezbude než provést test vážení zájmů. - Poznámky.

Statistika. Demografie. Sociologie

David Morávek

Naděje dožití se zlepšila ve všech 77 okresech

Statistika & my, Sv. 9, (2019) č. 9, s. 34-35

Podrobný statistický pohled na naději dožití při narození dle charakteristik: region (okres), pohlaví (i porovnání rozdílů v průměrné délce života mezi muži a ženami) a z dlouhodobějšího pohledu (období 2001-2018).

Účetnictví

By Dan McCrum

A tale of suspect accounting practices

Příběh o podezřelých účetních praktikách

Financial Times, Vol. 2019, No. 40222 (16.10.2019), p. 7

Firma Wirecard je jedním z největších německých podniků, již poněkolikáté v tomto roce se však objevuje její jméno v tisku kvůli podezření z nekalých účetních praktik a nadhodnocování obrátů a zisku. Firma obvinění odmítá a naopak napadá redakci Financial Times, která na případ upozornila, pro její údajné spolčení s investory (zveřejnění případu vyvolalo výkyv cen akcií). Článek blíže popisuje nesrovnalosti odhalené reportéry FT. -- Viz i článek na s. 11 o vlivu na ceny akcií. -- Také viz Handelsblatt č. 215/2019 (7. 11. 2019), s. 36.

Otakar Machala

Daň z nabytí nemovitých věcí - je třeba se rozhodnout

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2019, č. 3, s. 33-37

Bližší pohled na posouzení daně z nabytí nemovitých věcí z hlediska účetních předpisů a daní z příjmů. Autor upozorňuje na nejasnosti v použití účetních postupů a problematiku rozebírá ve dvou rovinách: nejprve přibližuje pohled ekonomické a účetní teorie a formuluje řešení bez ohledu na konkrétní platnou právní úpravu; dále pak hledá řešení, které je v souladu s platnou právní úpravou účetních postupů (bez ohledu na eventuální teoretické posouzení). V konečné fázi se pokouší oba výsledky řešení porovnat a na tomto základě navrhuje praktický postup pro účetní jednotky. - Poznámky.

Alice Šrámková

Inspirace v IFRS

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2019, č. 3, s. 26-28

Příspěvek přibližuje několik oblastí, které jsou ze systému mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS/IAS) přenositelné do prostředí české účetní závěrky a které mohou přispět k její vyšší kvalitě. Autorka rozebírá problematiku vykazování výnosů (IFRS 15), měnových přepočtů a vykazování souvisejících kurzových rozdílů (IAS 21), odložené daně (IAS 12) a opravných položek ke stálým aktivům (IAS 36). Zdůrazňuje, že využití IFRS významně přesahuje pouhé sestavení účetní závěrky účetních jednotek, jejichž majetkové či dluhové cenné papíry jsou obchodovány na evropském regulovaném trhu.

Marie Zelenková

Komu slouží konsolidovaná účetní závěrka

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2019, č. 3, s. 7-12

Autorka se v souvislosti se snížením limitů pro povinné sestavení konsolidované účetní závěrky účinným od 1.1.2016 blíže zaměřuje na konsolidovanou účetní závěrku a povinnosti s ní spojené. Rozebírá situace, za kterých je nutno konsolidovanou účetní závěrku (KÚZ) pro skupinu sestavit, dále charakterizuje, k čemu KÚZ slouží, jakým způsobem se počítá test na výši aktiv, výši obrátu a počet zaměstnanců i za jakých podmínek lze nějaký podnik do KÚZ nezahrnout. Přibližuje, kdy má fyzická osoba povinnosti sestavit KÚZ a jak takovou účetní závěrku sestavit poprvé za r. 2016, i když skupina existuje již řadu let. - Poznámky. -- Ekvivalenční metodou v KÚZ se zabývá příspěvek na s. 13-25.

Ladislav Čížek

Konsolidované účetní výkazy za Českou republiku

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2019, č. 3, s. 38-44

Po letech příprav byly v r. 2016 poprvé sestaveny konsolidované účetní výkazy za Českou republiku. Teprve výkazy zveřejněné v r. 2019 s údaji za r. 2017 však umožňují srovnání. Autor popisuje vývoj konsolidace účetních výkazů státu, věnuje se rozdílům mezi konsolidovanou účetní závěrkou a konsolidovanými účetními výkazy a dále mj. posuzuje důvěryhodnost a využitelnost vykazovaných informací. Analyzovány jsou také vybrané položky výkazů (dlouhodobý hmotný majetek, konsolidační rezervní fond, výsledek hospodaření, vlastní kapitál). - Poznámky.

David Korniet

Technologie a vzdělávání zaměstnanců. Klíčové faktory transformace interního auditu

Interní auditor, Sv. 23, (2019) č. 3, s. 8-11

Obchodní společnosti v současnosti fungují v rámci komplexních ekosystémů, jejichž vývoj se odvíjí od řady ekonomických, politických a hlavně technologických faktorů. V tomto dynamickém prostředí plném změn pak společnosti musí nejen vyhledávat nové obchodní příležitosti, aby si zajistily další růst, ale také neustále monitorovat, vyhodnocovat a účinně reagovat na nově vznikající rizika a přijímat vůči nim adekvátní nástroje obrany, aby dosáhly svých strategických a obchodních cílů. Z těchto důvodů se poradenská role interního auditu jeví jako klíčová a potvrzuje tak jeho nezastupitelnou roli v každé moderně smýšlející společnosti. -- Viz i další příspěvky tematického čísla Personální situace v útvarech interního auditu.

Libuše Müllerová, Michal Šindelář

Transferové ceny v auditovaných účetních závěrkách ve světle judikatury NSS

Daňový expert, Sv. 2019, č. 4 (srpen)

Článek se zaměřuje na transakční ceny mezi spojenými osobami z pohledu finančního účetnictví a auditu. Vyvrací názor, že auditoři se transferovými cenami, uplatňovanými při ocenění řízených transakcí v rámci skupiny spojených osob, nemusí zabývat. Autoři přibližují pohled mezinárodních standardů finančního účetnictví a auditu na spojené osoby; dále mezinárodní regulaci transferových cen a jejich českou legislativní úpravu i důležitost dokumentace k převodním cenám. Upozorňují také na rizika v souvislosti s transakcemi mezi spřízněnými osobami z hlediska auditu a finančního účetnictví (IAS 24, ISA 550 aj.). Následně rozebírají několik judikátů Nejvyššího správního soudu týkajících se doměření daňové povinnosti u společností, které byly ověřeny auditorem s výrokem "bez výhrad", a zaměřují se na výši daňových doměrků. Provázanost finančního účetnictví a daní i uvedená judikatura dokládají, že nesprávné nastavení transferových cen má vliv i na další ukazatele z účetní závěrky, jejíž správnost auditoři potvrzují, a tudíž je důležitost zapojení auditora do této problematiky zřejmá. - Poznámky. -- Článek vyšel také v čas. Daň a právo v praxi č. 10/2019, s. 2-9. -- Více ke vztahu auditu, spřízněných osob a převodních cen viz čas. Auditor, č. 8/2019. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2019/08/30/A5ZA19040201.htm>

Tomáš Sluka, Nikola Kortanová

Vybrané problematické oblasti v účetnictví veřejného sektoru

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2019, č. 3, s. 2-10

Autoři v článku vysvětlují vybrané problematické oblasti v účetnictví veřejného sektoru, přičemž naznačují i příslušné postupy účtování. Konkrétně jsou popsány tyto případy: odvod z fondu investic příspěvkové organizace do rozpočtu zřizovatele; tvorba fondu investic příspěvkové organizace z titulu vyřazení dlouhodobého majetku v důsledku jeho zlikvidování; účtování vratky do Národního fondu z titulu nesrovnalosti; účtování finančních oprav z titulu Prováděcího rozhodnutí Evropské komise; rozdělení výsledku hospodaření, pokud nebyla schválena účetní závěrka za předcházející účetní období; náklady související s pořízením automobilu; účtování přijetí peněžního daru a vykázání typů změn a partnerů v Pomocném analytickém přehledu u místní příspěvkové organizace; vyřazené pohledávky; časové rozlišení investičního transferu v případě, kdy účetní jednotka podala žádost o poskytnutí transferu až po okamžiku zařazení dlouhodobého majetku do užívání; odpisy dlouhodobého majetku. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor**Sv. 26, (2019) č. 7**

Jak jsem potkal deriváty (s. 6-8); Účetnictví a audit derivátů (s. 8-10); Oceňování finančních derivátů (s. 11-13); Zajišťovací účetnictví (s. 14-18); Vložené deriváty (s. 19-21); Deriváty, včetně zajišťovacího účetnictví z pohledu daně z příjmů právnických osob (s. 21); O finančních trzích: rozhovor se Zdeňkem Procházkou a Martinem Špaňárem, specialisty na devizové trhy (s. 22-23).

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí**Sv. 2019, č. 3**

Vybrané problematické oblasti v účetnictví veřejného sektoru (s. 2-10); Záporné zůstatky při předávání účetních záznamů (s. 10-13); Rozpočtová skladba a technické zhodnocení (s. 15-18); Závazky v účetnictví příspěvkových organizací (s. 19-24); Blockchain v účetnictví a auditu (s. 25-27); Svěřený majetek v účetnictví příspěvkových organizací a jejich zřizovatelů (s. 28-33); Kontrola dodržování povinnosti vést účetnictví podle zákona o účetnictví a dalších právních předpisů aneb Jak to vlastně ve skutečnosti je (s. 34-37); Konsolidované účetní výkazy za Českou republiku (s. 38-44).

Účetnictví v praxi**Sv. 23, (2019) č. 10**

Elektronická evidence tržeb po novele - zákon č. 256/2019 Sb. (s. 4-6); Cizí měny v daňové evidenci OSVČ (s. 11-19); Informace GFŘ, koordinační výbory a judikáty - DPH (s. 20-24); Podnikání s účastí rodinných příslušníků - spolupracující osoby a rodinný závod (s. 25-28); Stálá aktiva - pořízení, oceňování a způsoby vyřazování (s. 29-33); Daňové doklady z pohledu DPH v příkladech - dokončení (s. 34-37); Pravidla zaokrouhlování dokladů (s. 38).

Veřejná správa

Eva Ardielli

Use of TOPSIS method for assessing of good governance in European Union countries

[elektronický zdroj]

Použití metody TOPSIS k hodnocení principů dobrého řízení v zemích Evropské unie

Národohospodářský obzor, Vol. 19 (2019), No. 3, p. 211-231

Autorka v článku posuzuje vývoj tzv. dobrého řízení (Good Governance) v zemích Evropské unie v letech 2007-2017. Hodnocení je provedeno prostřednictvím vícekritériální metody TOPSIS (The Technique for Order Preference by Similarity to Ideal Solution), která byla aplikována na data Světové banky. Světová banka zpracovává více než sto indikátorů dobrého řízení, které jsou následně sdruženy do agregátních indikátorů. Konkrétně se Světová banka zabývá mj. politickou stabilitou, bojem proti korupci či efektivností veřejné správy. Podle metody TOPSIS si v hodnocení nejlépe vedly severní země (Finsko, Švédsko, Dánsko), nedostatky byly naopak zjištěny u Rumunska, Řecka a Bulharska. - Poznámka. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.2478/revecp-2019-0012>

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Egovernment : elektronizace veřejné správy**Sv. 2019, č. 3**

Portál občana (s. 6-7); Národní identitní prostor - národní identitní autorita, mobilní elektronický klíč - elektronizace veřejné správy (s. 8-10); E-government cloud - eGC (s. 16-17); E-neschopenka a e-government (s. 18-19); Světlá budoucnost efektivního využití cloudových služeb ve státní správě? - projekt eGC (s. 25).

Veřejná správa**Sv. 30, (2019) č. 20**

Ivan Bartoš: Změna je vnímána jako výzva - digitalizace (s. 2-5); Děti a senioři pohromadě aneb Když odlišné generace hrají společnou notu (s. 6-7); Jan Hamáček: Pošta musí férově zaplatit své lidi a lépe

hospodařit (s. 8-9); V Dobřívě funguje Pošta Partner rok. Je zároveň místem setkávání, říká starosta (s. 10-11); Marie Šuláková: Nešvarem zpravodajů jsou příliš dlouhé texty - obecní zpravodaj (s. 12-13); Klientsky orientovaná veřejná správa 2030 (s. 14); Aplikace eZkouška: vyhodnocení prvních zkušeností z ostrého provozu (s. 15-18); Josef Velfl: Komunisté popravili za dvanáct let 247 lidí. Skoro polovina byla ve straně (s. 24-25); 2019: Názory současných Evropanů - studie Eurobarometru (s. 26-27); Náklady poskytování informací - zákon č. 106/1999 Sb. (s. 29).

Veřejná správa

Sv. 30, (2019) č. 21

Sociální bydlení – co, jak a proč? (s. 2-3); Housing First nebo Housing Ready? (s. 4-5); Jana Maláčová: Je důležité podporovat obce v sociálním bydlení (s. 6-7); Současná role obcí v oblasti sociálního bydlení (s. 8-9); Sociální bydlení podporuje 85 % občanů ČR (s. 9); Hana Večerková: Základem úspěšné práce s lidmi ohroženými sociálním vyloučením je spolupráce (s. 10-11); Dotace pro obce na sociální a dostupné byty (s. 12-13); Dotační příležitosti na sociální práci v oblasti bydlení (s. 14); Sociální bydlení „ze života“ – skutečné lidské příběhy (s. 15); Jan Sedláček: Projekt sociálního bydlení bude patřit mezi ty nejdůležitější, které naše obec zatím realizovala (s. 16-17); Materiály z projektu Podpora sociálního bydlení (s. 18-19); Šestnáct měst a obcí pilotuje sociální bydlení (s. 20-21); Dobrá praxe v sociálním bydlení (s. 22-26); Sociální bydlení a udržitelné nákupy měst a obcí (s. 27); Obecně závazné vyhlášky obce (s. 29).

Veřejné finance. Rozpočet

Ruth Berschens, Jan Hildebrand

Die Euro-Zone verlässt den Sparkurs : Haushaltspolitik

Eurozóna opouští úsporná opatření : rozpočtová politika

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 201 (18.10.2019), S. 13

Do 15. října musí státy patřící do eurozóny každoročně předložit návrhy svých rozpočtů. Většina zemí eurozóny plánuje v r. 2020 zvýšit výdaje s cílem vypořádat se s hrozícím hospodářským poklesem. Zejména rozpočty Itálie a Německa budou pravděpodobně podrobeny kritice ze strany Bruselu - Itálie kvůli přílišnému zadlužování, Německo naopak kvůli nadměrným úsporám. Článek stručně zmiňuje i plány dalších států.

Ivana Pařízková

Evoluce pojmu finance a veřejné finance

Daně a finance, Sv. 27, (2019) č. 1-2, s. 17-25

Autorka vymezuje pojmy finance a veřejné finance, rozebírá postavení veřejných financí v ekonomii a pokouší se o formulování definice pojmu veřejné finance. Přibližuje různá teoretická pojetí pojmu financí i interpretace pojmu veřejné finance a souvisejících pojmů. Představuje oblasti zájmu veřejných financí, dělení financí na soukromé a veřejné z právního pohledu i funkce veřejných financí. Ve výsledku na veřejné finance nahlíží jako na finanční vztahy, které vznikají v souvislosti s činností státu; mezi jejich podstatné aspekty patří rozhodování na základě veřejné volby, podstatná role veřejného sektoru, nutný veřejný zájem, uspokojování potřeb veřejnosti a principy nenávratnosti, neekvivalentnosti a nedobrovolnosti. Důležitou roli hrají články veřejných financí, tedy veřejné rozpočty (státní rozpočet, rozpočty územních samosprávných celků, rozpočty státních podniků, veřejných organizací a rozpočty státních účelových fondů). - Poznámky.

By Guido Lorenzoni and Iván Werning

Slow moving debt crises

Pomalou postupující dluhové krize

The American Economic Review, Vol. 109, (2019) No. 9, p. 3229-3263

Autoři v článku zkoumají tzv. pomalu postupující dluhové krize. Ty jsou charakteristické svým "sebenaplnujícím se proroctvím": obavy z bankrotu vedou ke zvýšení úrokových sazeb, což posléze způsobí rychlejší akumulaci dluhu a v konečném důsledku potvrdí obavy investorů. Jev je zkoumán za různých podmínek, přičemž ukázáno je také, jak krizi tohoto typu předejít. - Poznámky.

Ivana Turková

Státní rozpočet, veřejný dluh a mandatorní výdaje České republiky od roku 1993 do roku 2017

Scientia et Societas, Sv. 15, (2019) č. 2, s. 50-62

Článek podává souhrnný přehled rozpočtového hospodaření samostatné České republiky v období 1993-2017. Zaměřuje se na vývoj příjmů a výdajů státního rozpočtu a jeho salda, resp. přebytku či deficitu sektoru vládních institucí, na vývoj poměru těchto deficitů k HDP a na vývoj poměru dluhu sektoru vládních institucí k HDP. Pozornost věnuje také mandatorním výdajům jako celku i jejich vybraným částem a podílu mandatorních výdajů na státním rozpočtu nebo na HDP v daném období. Autorka se snaží o popis zkoumaného jevu bez hodnotících soudů. Zároveň ale poukazuje na některé negativní tendence rozpočtového hospodaření v podobě rozpočtových deficitů i v letech konjunktury, vysoké zátěže mandatorních výdajů a budoucího nepříznivého demografického vývoje. Stručně také analyzuje dopady reforem veřejných financí z r. 2003 a 2008. Vyvozuje, že z hlediska budoucnosti se ČR nevyhne dalším reformním krokům v oblasti veřejných financí. - Poznámky.

Aleš Michl

Ten years later : lessons for DSGE builders and Czech policy makers [elektronický zdroj]

Deset let poté : poučení pro tvůrce modelů DSGE a české politické činitele

Národohospodářský obzor, Vol. 19 (2019), No. 3, p. 159-174

Autor na příkladu malé otevřené ekonomiky (Česká republika) a s použitím modelu IS-LM posuzuje vhodnost fiskálních restrikcí v situaci, kdy se ekonomika nachází na nulové hranici úrokových sazeb a kdy je produkční mezera záporná. Podle autora měla restriktivní fiskální politika v ČR za těchto podmínek v letech 2010-2013 škodlivé dopady. Expanzivní fiskální politika v podobě vyšších vládních investic by bývala přispěla k rychlejší stabilizaci české ekonomiky. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.2478/revecp-2019-0009>

Ruth Berschens

Tiefe Gräben

Hluboké příkopky

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 196 (11.10.2019), S. 8-9

Jednání o devátém víceletém finančním rámci (rozpočtu EU) trvají již více než rok a půl a zatím se nedaří dosáhnout názorové shody mezi členskými státy. Rozpočet je třeba modernizovat, aby bylo možné financovat nové oblasti, jako např. ochranu klimatu nebo digitalizaci. V souvislosti s tím se plánuje omezení podpory strukturálních fondů a zemědělství, s tím však některé členské státy nesouhlasí. Nejistota do vyjednávání budoucího rozpočtu vnáší také nejasnosti okolo brexitu. -- Viz i The Economist č. 9166/2019, s. 28.

Životní prostředí

Patrick Velte, Martin Stawinoga

Harmonisierung der Klimaberichterstattung?! : Einbettung in die EU-Regulierungsinitiativen, Forschungslücken und Handlungsempfehlungen

Harmonizace vykazování klimatických dopadů?! : zasazení do regulačních iniciativ EU, mezery ve výzkumu a doporučené postupy

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 37, S. 2025-2033

Evropská unie klade, zejména počínaje finanční krizí v r. 2008, ve stále větší míře důraz na to, aby byly do finančních výkazů jednotlivých podniků zahrnovány i aspekty udržitelnosti. V r. 2018 byl Evropskou komisí zveřejněn akční plán s názvem "Sustainable Finance", který v sobě zahrnoval ambice na zintenzivnění boje proti zvyšování hladiny CO₂ a další mechanismy vedoucí ke snížení produkovaných emisí. Mimo jiné v souvislosti se závazky dojednanými v Pařížské dohodě z r. 2015 usiluje EU ve svých reformních agendách o harmonizaci v účetním vykazování firem, které by, dle návrhů, mělo obsahovat i vykazování nefinančních informací, např. dopadů na životní prostředí atd. Tato opatření by měla vést k větší transparentnosti a mohla by pomoci definovat potenciální finanční rizika, stejně jako možná rizika související s klimatickými změnami. Kromě samotných podniků by z nové legislativy těžili také akcionáři a investoři, kteří by napříště měli lepší vhled do udržitelnosti daného podniku a mohli lépe přeměňovat kapitál na udržitelné investice. Autoři oceňují navrhované

iniciativy, avšak kladou si otázku, jakým způsobem by mělo být toto finanční a udržitelné vykazování kodifikováno. Zpochybňují také vynutitelnost pravidel a způsob, jakým bude dohlíženo na jejich dodržování. Závěrem navrhuji přenést odpovědnost v tomto ohledu na externí dozorovou instanci. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M8.

Ostatní

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 63, (2019) č. 42

Nobelova cena za návrat ke kořenům ekonomie - E. Duflová, A. Banerjee, M. Kremer (s. 8); Ústavní soud zrušil zdanění náhrad církví (s. 8); Levné hypotéky vydrží i příští rok - téma čísla o úrokových sazbách hypotečních úvěrů a nabídce hypoték (s. 10-16); Do pěti let budou úřady on-line: rozhovor s V. Dzurilou, vládním zmocněncem pro informační technologie a digitalizaci (s. 18-25); Ekonomická katastrofa roku 1929 poskytla návod, jak bojovat s dalšími krizemi (s. 26-29); Rodinné firmy dostanou oficiální značku. Podnikatelé se přou o její hodnotu - značka Česká rodinná firma (s. 30-31); Obchodní války brzdí globální trh fúzí a akvizic (s. 36-38).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 63, (2019) č. 43

České firmy se vrací do Ruska - téma čísla o obchodu s Ruskem a o dynamice exportu (s. 10-16); Evropa u emisí zbytečně tlačí na pilu - rozhovor s klimatologem R. Huthem o dopadech globálního oteplování, přechodu na bezuhlíkovou ekonomiku a potřebě opatření k redukci emisí (s. 18-25); Biometrická identifikace osob mezi ochranou a totalitou (s. 34-35).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 63, (2019) č. 44

Za spoření se bude bankám platit - téma čísla o záporných úrokových sazbách (s. 10-14); Růst se nedá koupit za peníze - rozhovor se členem bankovní rady ČNB A. Michlem (s. 18-25); Před Británií se rysuje vidina anglosaské jednoty - anglosaský blok versus EU (s. 28-29); Čínu čeká velká transformace ekonomiky, jinak se mezi vyspělé státy nedostane - názor ředitele Čínského centra pro ekonomické studie Čang Tūna (s. 30-31); Ministerstvo opět předělává hromadné žaloby. Šlo o levný způsob, jak poškodit konkurenci (s. 44-45).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 63, (2019) č. 45

Proč český stát platí lépe než firmy - téma čísla o platech a mzdách v ČR (s. 10-14); Žádnou firmu jsme nepoložili - rozhovor s předsedou ČMKOS J. Středulou (s. 16-23); Zákon dá elektronickým zdravotním knížkám druhou šanci - IZIP (s. 26-27); Akcionáři mají právo na jasné zdůvodnění, proč firma nerozdělí zisk - judikát ve věci Teplárny Strakonice (s. 42-44).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2019, č. 42

Přijde Trumpův nálet? Už tento týden může vypuknout americko-evropská obchodní válka - téma čísla o mezinárodním obchodu, mezinárodní obchodní arbitráži u WTO a sankcích pro EU (s. 12-16); Zlatá horečka na internetu: Česko má podle JP Morgan nejrychleji rostoucí e-commerce trh v Evropě (s. 28-29); Optimismus na burzách ještě nekončí - rozhovor se šéfem finanční skupiny Conseq J. Vedralem (s. 32-36); Investiční trendy: tradiční investiční nástroje jako bankovní produkty, zlato, akcie, půda či nemovitosti v poslední době doplňují netradiční instrumenty. Které jsou nejvíce žádané? (příl. Investice, s. II-III); Spolehlivá německo-česká převodovka: na výpadek vývozu velkého rozsahu není česká ekonomika připravená, ač může nastat dříve, než se nadějeme - makroekonomický pohled M. Zámečníka (s. 44-45); Maďarské hospodářství roste nejrychleji z celé Evropské unie (příl. Maďarsko, s. IV-V).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2019, č. 43**

Dotováním k růstu i úpadku: dotace na rozvoj podnikání nepřináší českým firmám záruku úspěchu. Více než polovina velkých příjemců dotací z let 2007 až 2013 dnes stagnuje nebo vykazuje pokles - téma čísla o evropských dotacích (s. 12-17) a související makroekonomický komentář na s. 50-51; Bude hůř, varuje MMF: světová ekonomika poroste méně, než se čekalo, Česko o 2,5 procenta (s. 18); Nedobytná kasička: Babišova vláda vyčísila úlevy na daních. Může zkusit ušetřit na manželkách v domácnosti nebo třeba na úrocích z hypoték (s. 24); Díky, Donalde! Americký prezident rezignoval na desetiletí budovanou americkou roli na Blízkém východě. Turci, Rusové a Asad jsou na koni (s. 34-35).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2019, č. 44**

Polovinu Čechů mohou ohrozit dluhy: výplaty rostou, Češi utrácejí a půjčují si. Každý druhý ale přiznává, že nemusí s penězi vyjít (s. 20-21); O myslivcích a bankovních daních: je to především o psychologii. Lidé si budou muset zvyknout, že úspory v bankách se budou ztenčovat, říká šéf Raiffeisen Bank International Johann Strobl (s. 26-27); Statický, nikoli mrtvý: špatná zpráva pro ty, koho to už nebaví: skutečná debata o podobě odchodu Británie z EU ještě ani nezačala (s. 34); Malí musejí být aspoň chytří: český podíl na světovém HDP je 0,3 procenta a bude klesat. Jak si zachováme relevanci? - makroekonomický pohled M. Zámečníka (s. 46-47); Trumpův záklek na Kubu: Kuba se ocitla na kraji kolapsu (s. 50-53).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2019, č. 45**

Sbohem, aplikace a šáteček: taxikářský trh čeká největší liberalizace od devadesátých let - změny zákona o silniční dopravě (s. 20-23); Chcete vědět? Zaplaťte předem: vláda chystá novelu, která umožní úřadům utajit informace o jejich činnosti pod záminkou nadměrného obtěžování - informační zákon (s. 28); Varšavská záhada: proč Poláci hazardují s liberální demokracií, díky níž se stali nejúspěšnějším národem postkomunistické transformace - úvaha D. Deyla (s. 40-42); Digitalizace pojišťovnictví - pojišťovna Kooperativa (s. 43); Zaručeně drahé mzdy - makroekonomický pohled M. Zámečníka na více či méně nejasné nástrahy vyšší minimální mzdy (s. 46-47).

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 195 (8.10.2019)**

Migranti jdou za lepším: lidí z chudších zemí, kteří si chtějí polepšit práci v zahraničí, přibývá. Potvrzuje to i poslední studie, kterou v Paříži vydala OECD. Dočasnou obživu migranti nacházejí nejčastěji v Polsku - ČR na migrační mapě (s. 2); Soud nenařídil Johnsonovi žádat o odklad brexitu (s. 3); Válková navrhne schválení Istanbulské úmluvy, až si bude jistá, že projde - Mezinárodní úmluva proti domácímu a sexuálnímu násilí (s. 5); Jurová europoslance přesvědčila, po grilování ji schválili jednomyslně (s. 6); Firmy splácejí nejlíp od krize: podíl nesplácených úvěrů českých podniků dlouhodobě klesá (s. 12); Investice do nemovitostí poráží inflaci - objem majetku ve správě realitních fondů v ČR vzrostl (s. 16).

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 200 (15.10.2019)**

Daňově přitažlivé Česko: respektovaná americká analytická firma Tax Foundation ve svém aktuálním přehledu věnovaném 36 zemím OECD hodnotí Česko jako zemi, jejíž daňový systém přeje podnikání - konkurenceschopnost daňového systému (s. 2); Nobelovka za pokusy, které pomáhají chudým - komentář (s. 10); Do hry se vrací povinný vstup do 3. pilíře penzijního systému - budoucnost důchodů (s. 13) a související rozhovor na s. 7.

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 201 (16.10.2019)**

Soud: zmírnění komunistických křivd nelze danit: církve nepřijdou o peníze za ukradený majetek (s. 1) a komentář na s. 9; Církevní restituce v datech (s. 2); Stát hraje o zadržené miliardy z Bruselu. Firmám teď hrozí odebírání dotací - dodatečné kontroly oprávněnosti finanční podpory (s. 5); Hogan se má stát evropským bojovníkem za volný obchod - eurokomisařem pro mezinárodní obchod bude irský politik Phil Hogan (s. 8); Konec chození na úřady? Ambiciózní zákon jde ve sněmovně do finále - zákon o právu na digitální služby by měl zavést právo na elektronickou komunikaci s úřady (s. 16).

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 205 (22.10.2019)**

Evropa stále více krotí nájem: Berlín od ledna omezí nájemné v bytech postavených před rokem 2014 (s. 1) a související komentář na s. 9; Supervlna EET se blíží, chystají se dodavatelé pokladen i řemeslníci s lékaři (s. 3); Slovensko zvýší minimální mzdu a firmy reagují. Střední Evropa chce skoncovat s levnou prací (s. 13); Realitní fondy přinášejí zhodnocení až 19 procent - retailové realitní fondy (s. 17).

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 207 (24.10.2019)**

Nájmy v Praze vyletěly: na okraji Prahy platí lidé stejně vysoký nájem jako před pěti lety v centru - vývoj nájemného v období 2014-2019 v jednotlivých pražských částech (s. 4) a související komentář na s. 14; Poslanci schválili rozpočet se schodkem 40 miliard (s. 5); Podle expertů se Česko bez jádra neobejde - pohled na energetickou soběstačnost (s. 8); Argentinci volí prezidenta. Investoři se bojí levicových populistů a stahují ze země peníze (s. 11).

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 210 (30.10.2019)**

Firmy dávají čím dál více peněz na výzkum a vývoj: mění se daňové úlevy i investiční pobídky (s. 1); Dětské skupiny se mají proměnit v jesle. Na péči o nejmenší bude přispívat stát i rodiče (s. 3) a související komentář na s. 10; Místo brexitu půjdou Britové k novým volbám - předčasné volby 12.12.2019 (s. 6); Velký Mario se loučí: odcházejícímu šéfovi ECB Mariu Draghimu se podařilo dostat eurozónu z hluboké hospodářské krize a zabránit kolapsu společné měny - kroky ECB za M. Draghiho, jeho předchůdci (s. 8-9); Platby na síti budou bezpečnější. Nejvíce se to dotkne nákupů kartou - ověřování totožnosti při platbách bezkontaktními kartami a při on-line transakcích (s. 14) a související rozhovor na s. 15.

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 215 (6.11.2019)**

Rozpočet EU vážne kvůli brexitu a nástupu komise (s. 3); Opozice kvůli daním hrozí soudem: vláda na projednání daňového balíčku nedala dost času, tvrdí opozice. A zvažuje stížnost u Ústavního soudu. Šanci na úspěch má však malou (s. 4); Sněmovna podpořila vznik on-line finančního úřadu - novela daňového řádu (s. 5); S přísnějším ověřováním on-line plateb roste důležitost mobilních aplikací (samostatná příl. Banky a pojišťovny, s. 7); Hypotéky 2019: úroky i počty nových klientů strmě klesly (samostatná příl. Banky a pojišťovny, s. 10).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih

Daně.....	45
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	45
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny	46
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	46
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	46
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	47
Právo.....	47
Statistika. Demografie. Sociologie	49
Veřejné finance. Rozpočet.....	49
Ostatní	49

Daně

29404

Anne Michèle Bardopoulos

ECommerce and the effects of technology on taxation : could VAT be the etax solution?**Elektronický obchod a účinky technologie na zdanění : může být DPH řešením elektronické daně?**

Cham : Springer, 2015, xxv, 370 stran : obrázky

Kniha se zaměřuje na dopad technologie na zdanění a zabývá se širokým účinkem technologie na různé daňové systémy. Zabývá se vysoce relevantním problémem elektronické daně a tvrdí, že ačkoli DPH nemusí být konečným řešením, pokud jde o zdanění elektronického obchodu, lze prokázat, že je dosud řešením nejúčinnějším. Kniha analyzuje použití a účinnost tradičních principů daně z příjmu v rozporu se zásadami DPH. S ohledem na rychle se zlepšující technologie kniha dále hodnotí kompatibilitu mezi elektronickým obchodem a různými systémy zdanění. Kniha s využitím případových studií Amazon.com, Second Life a dalších praktických příkladů demonstruje účinnost DPH s ohledem na elektronický obchod a zlepšující technologii v nezměrné a neohraničené oblasti kyberprostoru. - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-3-319-35908-3 (brožováno)

29260VIII

Olga Hochmannová, kolektiv autorů

Judikatura SDEU k DPH. Dotazy z praxe

Praha : Svaz účetních České republiky, 2019, 64 stran

Vybrané judikáty Soudního dvora EU k DPH. Uveřejněné judikáty obsahují stručnou charakteristiku a rozsudek. Jsou přiřazeny k souvisejícím ustanovením zák. o DPH v pořadí: vymezení základních pojmů, výpočet obrátu, ekonomická činnost, dodání zboží, přenechání zboží k užití s opcí odkupu, daňový doklad, odpočet daně. Odpovědi na odborné dotazy. V tomto čísle se týkají prokazování nároku na odčitatelné položky zaměstnancem zaměstnavateli, daňových odpisů zděděné nemovitosti, výstavby bytového domu, nezařazení nemovitosti do obchodního majetku a daňovými dopady, správného uplatnění DPH u lyžařského kurzu, příjmů studenta ze závislé činnosti, provozování dětských skupin, úpravy odpočtu DPH při prodeji automobilu aj. - Obálkový podnázev: účetnictví, daně, mzdy, pojištění. - ISBN: 978-80-7626-000-9 (brožováno)

29452

OECD Committee on Fiscal Affairs

Model tax convention on income and on capital :full version. Volume I and II**Vzorová úmluva o daních z příjmů a majetku : aktualizováno k 21. listopadu 2017 : Svazek I a II**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, 2019, 2800 stran

Tato publikace je desátým vydáním plné verze vzorové daňové úmluvy OECD o příjmu a majetku. Obsahuje plné znění vzorové úmluvy o dani ve znění ze dne 21. listopadu 2017, včetně článků, komentářů, postojů třetích zemí, doporučení Rady OECD, historických poznámek a důvodu vzniku zprávy. - [10th edition] - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-92-64-30378-2 (brožováno)

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

29405

John Goddard and John O. S. Wilson

Banking : a very short introduction**Bankovníctví : velmi stručný úvod**

New York : Oxford University Press, 2016, 157 stran : tabulky, grafy, fotografie

Banky mají zásadní význam pro hospodářský růst, alokaci kapitálu, konkurenceschopnost a finanční stabilitu. Investice bankovního sektoru, poháněné technologickým pokrokem ve finanční analýze a finanční deregulaci, hrály na začátku 21. století klíčovou roli při posilování národního hospodářského růstu. Globální finanční krize v roce 2007 odhalila skryté slabiny světového bankovníctví. Od roku 2007 vyvolaly nepokoje v globálním finančním systému zásadní přehodnocení rozsahu, správy, výkonnosti, bezpečnosti a spolehlivosti bank a dalších finančních institucí. Autoři knihy zkoumají svět

bankovníctví, popisují úlohu centrálních bank v národních a globálních ekonomikách a analyzují rostoucí dohled a regulaci uloženou bankovnímu odvětví. Při pohledu do budoucnosti autoři zvažují návrhy na reformu bankovního průmyslu a vyhlídky na řešení úzce související bankovní a státní dluhové krize. - Literatura, rejstřík, slovníček pojmů. - ISBN: 978-0-19-968892-0 (brožováno)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

29451

Jan Slaviček

Spotřební družstvo Včela mezi podnikáním a politikou v letech 1905-1938 aneb Pevnost proletářů v Praze

Praha : Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2019, 167 stran : tabulky

Základní principy práce spotřebních družstev a vývoj českého spotřebního družstevnictví do roku 1905. Vývoj spotřebního družstva Včela v letech 1905-1938. Svépomocná a podnikatelská činnost, vnitřní fungování družstva, vnější vztahy a spolupráce s jinými družstvy, podnikatelskými subjekty a s politickými stranami. Stručný nástin vývoje po roce 1938. Základní otázky, na které autor ve své práci hledá odpověď, znějí: Bylo družstvo Včela skutečně oním skvěle fugujícím a "vzorovým" družstvem, jak se traduje? A bylo družstvo Včela ve 20. a 30. letech dvacátého století jednou z důležitých opor moci a vlivu KSČ v Praze a středních Čechách (tzv. "rudou baštou")? Odpověď na obě otázky je kladná. - ISBN: 978-80-88018-26-1 (brožováno)

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

29440

Karolína Zábojníková a Jiří Kamenický

Česko 15 let v Evropské unii

Praha : Český statistický úřad, 2019, 89 stran : barevné ilustrace, mapy

Publikace shrnuje statistické údaje o vývoji ČR v období po vstupu do EU. V přehledné grafické formě prezentuje základní ukazatele vývoje obyvatelstva, ekonomiky, životních podmínek, životního prostředí, informačních technologií a výzkumu. U každého ukazatele je uveden vývoj od roku 2004 do roku 2018 v ČR, který je doplněn o srovnání s ostatními členskými státy. Uvedená data ČSÚ doplňují data z Eurostatu. - První vydání - Na obálce nad názvem: 100 - století statistiky. - ISBN: 978-80-250-2917-6 (brožováno)

E-9605

European Commission, Directorate-General for Economic and Financial Affairs

Quarterly report on the euro area. Volume 18, No 1 (2019)

Čtvrtletní zpráva o eurozóně. Svazek 18, číslo 1 (2019)

[Brussels] : European Commission, July 2019, 51 stran : tabulky, grafy, rámečky

Čtvrtletní zpráva o eurozóně z července 2019 zahrnuje tři kapitoly týkající se tržní disciplíny a reakčních funkcí vlády v eurozóně, vlivu globálních faktorů na Phillipsovu křivku, konvergence a makroekonomické nerovnováhy. - Poznámky.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

29443

Petr Ort

Analýza realitního trhu

Praha : Leges, 2019, 165 stran : ilustrace

Výklad základních pojmů. Principy fungování realitního trhu. Analýza všech základních typů nemovitostí, s nimiž se na realitním trhu ČR obchoduje: trh s pozemky, se stavbami a s nájmy. Realitní zprostředkovatelé - stručná historie. Současná charakteristika českého realitního trhu. Legislativa. Odborné, kvalifikační a morální požadavky na realitního zprostředkovatele. Analýza realitního trhu je doplněna praktickými příklady a závěrečnou analýzou z okresu Klatovy z dubna 2019. - Vydání první

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

29446

Kevin Kruse ; překlad René Souček

Moderní time management : zdvojnásobte svou produktivitu, aniž byste se cítili přepracovaní

Praha : Građa, 2019, 174 stran

Jak začít využívat svůj čas podle osvědčených triků těch nejúspěšnějších? Autorův průzkum mezi úspěšnými podnikateli, sportovci i úspěšnými studenty přináší zajímavé informace, jak tito lidé pracují se svým časem. Důvody jejich vysoké produktivity práce jsou shrnuty v této příručce. Z ní se lze poučit např. jak si určit správné priority, snížit pracovní stres, jak efektivně spravovat doručenou poštu, čím nahradit obvyklý seznam úkolů, jak odolávat rozptýlení sociálními sítěmi, jak řídit mítinky jako manažeři v takových společnostech jako jsou Apple, Google a Virgin a nebo jak vyřešit prokrastinaci. - První české vydání - ISBN: 978-80-271-2452-7 (brožováno)

Právo

29449

Oldřich Solanský

Jak jednat s klientem

V Praze : C.H. Beck, 2019, ix, 159 stran

Obsahem této publikace je především analýza problémů v sociální komunikaci. Kromě základních způsobů efektivní komunikace se zabývá paralingvistickými aspekty řeči, řečnickými a komunikačními chybami, zpětnou vazbou, nasloucháním, komunikačními bariérami, správnou argumentací, postupy při zvládání námitek a také neverbální komunikací. Další pozornost je věnována asertivitě, sociální percepci a problémovým klientům. Kniha obsahuje spoustu příkladů a konkrétních rad. Je určena především pro advokáty a advokátní koncipienty, kteří se stýkají s klienty. - Vydání první - ISBN: 978-80-7400-758-3 (brožováno)

29445

Pavel Mates (eds.), Martin Valoušek, Eva Fialová, Tomáš Lechner, Markéta Hálová, Jakub Sívák, Olga Sovová, Eduard Bruna, Markéta Brunová

Ochrana osobnosti, soukromí a osobních údajů

Praha : Leges, 2019, 427 stran

Osobnostní práva sestávají z dílčích práv, která jsou chráněna právem soukromým i veřejným. Význam jejich ochrany stoupá úměrně tomu, jak se zvyšuje jejich reálné i potenciální ohrožení vlivem masového používání moderních komunikačních technologií. Publikace pojednává o ochraně osobnosti, soukromí a osobních údajů v právu ústavním a unijním (GDPR), včetně jeho adaptace v českém právním řádu, obecné úpravě obsažené v občanském zákoníku a v řadě zvláštních oblastí, jako je bankovníctví, platební styk i poskytování zdravotní péče (informovaný souhlas, elektronizace zdravotnictví). Speciální kapitola je věnována problematice ochrany osobnostních práv v kybernetickém prostoru (kyberstalking, kybershikana, špionáž). Další části se zabývají rovněž prokazováním a zjišťováním totožnosti v soukromoprávních vztazích i v kontaktu s orgány veřejné moci (prokazování a zjišťování totožnosti) a trestněprávní ochranou soukromí. - Vydání první - Přehled mezinárodních smluv, zákonů a jiných právních předpisů. - ISBN: 978-80-7502-346-9 (brožovaná)

29448

Jan Vučka

Právní psaní

V Praze : C.H. Beck, 2019, xix, 146 stran

Praktická příručka právního psaní vysvětluje formální náležitosti i stylistiku textů, ale zejména způsoby, jak je učinit srozumitelnější a přesvědčivější. To znamená správná struktura dokumentu, nejlepší načasování argumentu, vhodná a nevhodná slova, aby text co nejlépe zapůsobil. Důraz je kladen na vysvětlení principů, jimiž se právní psaní řídí. Vše je rozvedeno a ukázáno na reálných příkladech. Nechybějí upozornění na nejběžnější chyby v právních dokumentech. Více z obsahu

jednotlivých kapitol: formální úprava, příprava před psaním textu, jak psát, odkazy, nevhodné jazykové prostředky a argumentace, organizace práce s textem, profesionalita a profesní etika apod. - Vydání první - ISBN: 978-80-7400-761-3 (brožováno)

29442

Petr Průcha

Správní řád s poznámkami a judikaturou : podle stavu k 1.7.2019

Praha : Leges, 2019, 533 stran

Znění zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších zákonů. Jednotlivá ustanovení zákona jsou opatřena podrobnými výkladovými poznámkami, případně doplněna důvodovou zprávou. Součástí výkladu jsou citace z právních vět soudní judikatury. - 4. aktualizované a doplněné vydání - ISBN: 978-80-7502-355-1 (brožováno)

29403

editors Jason Fry and Louis-Alexis Bret

The guide to mining arbitrations**Průvodce po arbitrážích v těžebním průmyslu**

London : Law Business Research, ©2019, vi, 225 stran :

Těžba je na vzestupu - a s ní i spory, které se jí týkají. Průvodce po arbitrážích v těžebním průmyslu na tuto problematiku reaguje. Nabízí praktické know-how ve třech částech: rizika a problémy, kterým těžební společnosti čelí; podstatné zásady práce a regionální rozdíly, které je třeba vzít v úvahu. - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-1-83862-206-0 (vázáno)

29450

Kristýna Bašná

Vnímaná korupce v Evropě a post-komunistických evropských zemích : příčiny, vývoj a rozdíly

Praha : Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2019, 107 stran : tabulky, grafy, ilustrace

Studie se zaměřuje na teorie vysvětlující míru vnímání korupce na globální úrovni a testuje, zda tyto teorie fungují i v jiných kontextech. Autorka se pokouší odpovědět na otázky: Existuje rozdíl v úrovni vnímání korupce a v souvislostech mezi vnímanou korupcí a jinými proměnnými mezi postkomunistickými a ostatními evropskými zeměmi? Jaké jsou důvody těchto rozdílů (pokud existují)? Existuje nějaký vzorec ve vývoji vnímané korupce? Studie představuje korupci jako celosvětový problém, ale středem jejího zájmu jsou evropské země. Úvodní teoretická část se zabývá definicemi korupce, jejími různými fázemi a typologií korupce. Následující část se zabývá metodami měření korupce. Předkládá tři generace ukazatelů korupce (kompozitní indikátory, průzkumy veřejného mínění a průzkumy firem a ukazatele založené na "tvrdých" datech). S pomocí kvalitativního a kvantitativního vyhodnocení je vybrán nejlepší ukazatel, který se poté používá v poslední, analytické části studie. V té je popsána realita korupce v Evropě od 90. let 20. století. Zvláštní důraz je kladen na postkomunistické země. Je popsána úroveň korupce během komunismu a jsou analyzovány roky, kdy probíhala demokratizace v těchto zemích. V závěru autorka konstatuje, že důležitými prediktory vnímané korupce jsou převážně kulturní proměnné normy a náboženství, přičemž mezi ekonomickými proměnnými jsou významné rozdíly mezi postkomunistickými zeměmi a zbytkem Evropy. - ISBN: 978-80-88018-25-4 (brožováno)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

29280/1334

Stavební zákon a vyhlášky : autorizované profese, vyvlastnění, urychlení výstavby infrastruktury : redakční uzávěrka 2.9.2019

29280/1335

Veřejné zakázky. Registr smluv. Hospodářská soutěž. Investiční pobídky : ochrana hospodářské soutěže, veřejná podpora, velká novela zákona a nové nařízení vlády : redakční uzávěrka 6.9.2019

29280/1333

Zemědělství, vinařství, lesnictví, myslivost, rybářství, ochrana zvířat : redakční uzávěrka 26.8.2019

Statistika. Demografie. Sociologie

29441

Tereza Košťáková ; ilustrace Tomáš Zima

O složitém jednoduše, aneb, Nebojte se statistiky, nekouše

Praha : Český statistický úřad, 2019, 99 stran : ilustrace (některé barevné)

Populárně naučná publikace srozumitelnou a odlehčenou formou v krátkých kapitolách vysvětluje význam statistiky i jejích základních pojmů. Přibližuje nejznámější statistické ukazatele, vysvětluje běžné situace, s kterými se veřejnost setkává, a nabízí tipy, jak rozpoznat statistické chyby a jak jim předcházet. Konkrétně se v publikaci řeší např. průměr a medián u mzdy, věrohodnost průzkumů veřejného mínění, význam pojmů procento a procentní bod, podíl a poměr, odhad a predikce, typy grafů a jejich využití, odhad versus predikce, parita kupní síly, rozdíl mezi hrubým domácím produktem a hrubou přidanou hodnotou aj. - První vydání - ISBN: 978-80-250-2908-4 (vázáno)

Veřejné finance. Rozpočet

29447

Richard Pospíšil, Pavel Žufan

Ekonomika veřejných rozpočtů : (současnost a perspektiva)

[Průhonice] : Professional Publishing, 2019, 263 stran : ilustrace

Komplexní pohled na problematiku veřejných financí a na funkce, které v systému národního hospodářství veřejná ekonomika plní. Úvodní kapitola popisuje historii a příčiny existence veřejného sektoru (role, úkoly státu). Následují části o hlavních funkcích veřejného sektoru, o analýze ekonomického a právního ukotvení veřejných statků a o vazbách veřejných financí na veřejný sektor v současnosti. Další oddíly se zabývají veřejnými rozpočty z aktuálního pohledu, a to státním rozpočtem a rozpočty obcí a krajů, rozpočtovým určením daní, problematikou hospodářských cyklů, fiskálním výhledem. A to obecně a v ČR. Následují kapitoly o veřejných rozpočtech v EU, současnosti a perspektivě veřejných financí v EU, evropských strukturálních a investičních fondech i evropském stabilizačním mechanismu. Závěr práce hodnotí pomalu se zlepšující pozici ČR v oblasti mezinárodní konkurenceschopnosti. - První vydání - ISBN: 978-80-88260-32-5 (vázáno)

Ostatní

29444

Werner H. Meyer - Georg Kreis ; překlad Jiří Ohlídal, Jiří Knap, Josef Kreuter

Dějiny Švýcarska

Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2019, 614 stran : ilustrace

Historický vývoj země. Nejstarší osídlení, vliv přírodních podmínek na rozvoj regionu, zlomové historické momenty, kultura, zvyky aj. Publikaci uzavírá kapitola věnovaná česko-švýcarským vztahům ve dvacátém a dvacátém prvním století. - Vydání první - Dodatky: chronologický přehled významných událostí. - ISBN: 978-80-7422-304-4 (vázáno)

Odbor Provoz ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfc.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfc.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfc.cz/oknihovne.php>